

GEMEENTE
VEGHEL

GRIP OP
GROEN!

GROENBEHEERPLAN
2013-2017

SMAAK
MAKEND
VEGHEL

Groenbeheerplan

2013-2017

Richtlijnen voor een eenduidig en efficiënt groenbeheer in de openbare ruimte van de gemeente Veghel

Juli 2012

**Vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Veghel d.d. 17 juli 2012**

Overeenkomstig raadsbesluit d.d. 31 mei 2012

GEMEENTE VEGHEL

Samenvatting

Met de vaststelling van het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied (2007) en het Groenbeheerplan Landelijk Gebied (2008) is afgesproken deze plannen iedere vijf jaar te actualiseren. De directe aanleiding voor het gelijktijdig opstarten van beide actualisaties zijn de bezuinigingsdoelstellingen uit het Collegewerkprogramma 2010-2014. Door het actualiseren en samenvoegen van beide groenbeheerplannen worden de beheerambities gelijkgeschakeld met de nieuwe financiële kaders.

In het Groenbeheerplan 2013-2017 wordt kort teruggeblikt op de visie en werkwijzen die voortkomen uit de vorige beheerplannen. Dit zijn de uitwerking van planmatig beheer, het beheren op basis van onderhoudsniveaus, de omvorming van beplantingen, de afbouw van chemische onkruidbestrijding en de invoering van boomveiligheidscontroles.

Op basis van de diverse evaluaties en een check van de huidige stand van zaken is de beheervisie voor de komende jaren beschreven. Deze visie bestaat uit vijf kernwoorden:

- *Efficiënt*: afstemming met landelijk geldende kwaliteitsniveaus, planmatig beheer
- *Duurzaam*: kwalitatief goed bomenbestand, milieuvriendelijke methoden onkruidbestrijding, ecologisch beheer
- *Uitstraling*: aandacht voor kwaliteitsbeeld
- *Betrokken*: actief burgers betrekken
- *Veilig*: boomveiligheidscontroles, verkeersveiligheid

Belangrijk onderdeel van het Groenbeheerplan 2013-2017 vormen de bezuinigingen. Conform het Collegewerkprogramma wordt vanaf 2013 een structurele bezuiniging van €350.000 per jaar behaald op het product Groen. In 2012 bedraagt de structurele bezuiniging €250.000. De grootste bezuinigingen worden behaald door:

- het extensiveren van onderhoud aan wegbermen en gazons;
- beperkte verkleining van het areaal door het dunnen van laanbomen;
- wijzigen van het maaibeheer van zaksloten;
- verlagen van het beeldkwaliteitsniveau van snoeibeeld en overgroei;
- verlagen van het onderhoudsniveau van de centrumgebieden.

Kostenverhogingen die de komende jaren een rol kunnen gaan spelen zijn het mogelijke verbod op het middel glyfosaat voor de bestrijding van onkruid op verharding en de areaal vergroting door projecten als herontwikkeling van het voormalige CHV-terrein en de ontwikkeling van Veghels Buiten.

Het werken met onderhoudsniveaus blijft gehandhaafd. Het gebied met onderhoudsniveau "Centrum" (het voormalige hoog) is beperkt tot het winkelcentrum van Veghel en de begraafplaatsen. De onderhoudsniveaus "Woonwijk & bedrijventerrein", "Ecologisch" en "Buitengebied" zijn vrijwel ongewijzigd. Niveau laag is geheel komen te vervallen. Binnen de onderhoudsniveaus wordt verdergaand gewerkt met kwaliteitsbeelden. De afstemming op de landelijk geldende kwaliteitsniveaus van de CROW is verder doorgevoerd. Om de kwaliteit van het openbaar groen beter en objectiever te beoordelen wordt, gebaseerd op de kwaliteitsbeelden, een inspectieregime opgezet aan de hand waarvan een ingrijpmoment bepaald kan worden voor renovatie of vervanging.

Voorwoord

Veghel is bijzonder omdat het groen uit het buitengebied doorloopt tot in het centrum. Denk aan de Aa die dwars door Veghel en Erp stroomt en aan het Duits Lijntje. Ook het landelijk gebied heeft zijn eigen bijzondere en waardevolle elementen zoals de bermen, bomenlanen en diverse natuurgebieden. Al deze bijzondere waarde, maar ook het groen bij u op de hoek moeten we op een verantwoorde wijze beheren en in stand houden. Immers een groene leefomgeving draagt bij aan de leefbaarheid van wijk en dorp.

Op een verantwoorde wijze beheren betekent ook kritisch kijken naar de kosten. Ingegeven door de bezuinigingen heeft het College van Burgemeester en Wethouders daarom opdracht gegeven de beide beheerplannen te actualiseren en samen te voegen tot één plan.

Het Groenbeheerplan 2013-2017 richt zich op het beheer van al het openbaar groen binnen en buiten de bebouwde kommen. Dus van bomen en sloten langs de wegen in het buitengebied tot aan de bloemperken in het centrum. Met de actualisatie van de beheerplannen maken we voor iedereen duidelijk hoe het openbaar groen de komende jaren wordt beheerd. Samen met de inwoners van de gemeente Veghel zijn wij verantwoordelijk voor het openbaar groen. In de komende periode wordt daarom nog nadrukkelijker gezocht naar mogelijkheden om ook burgers te betrekken bij het groenbeheer.

Ondanks de forse bezuinigingen lukt het nog steeds de groenvoorziening op een acceptabel niveau te houden. Onder andere door het invoeren van een inspectieregime en het verdergaand werken met beeldbestekken wordt geprobeerd op een zo efficiënt mogelijke wijze het groen te onderhouden. Uiteindelijk is het doel dat iedereen kan genieten van het groen om zich heen.

Hiermee wil ik iedereen bedanken die betrokken is geweest bij het opstellen van dit groenbeheerplan.

Veghel, juli 2012

Wethouder A. van de Ven
(openbare werken)

Inhoudsopgave

Inleiding	9
Terugblik	11
<i>Uitgangspunten</i>	11
<i>Organisatie uitvoering groenbeheer</i>	11
<i>Evaluatie groenbeheer 2008 - 2011</i>	12
<i>Mening burgers</i>	14
Stand van zaken 2012	17
<i>Huidig groenareaal</i>	17
<i>Wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid</i>	18
Beheervisie	19
Bezuinigingsmogelijkheden	21
<i>Bezuinigingen groenbeheer</i>	21
<i>Extra bezuinigingsmogelijkheden</i>	22
<i>Verwachte kostenverhogingen</i>	22
Beheer	25
<i>Onderhoudsniveaus</i>	25
<i>Uitvoering Beheer</i>	26
<i>Ziekten en plagen</i>	33
<i>Uitbesteden van werkzaamheden</i>	33
<i>Juiste aanleg van beplantingen</i>	34
<i>Afhandeling (klachten)meldingen</i>	34
<i>Particuliere initiatieven</i>	34
<i>Communicatie</i>	35
Inspectieregime	37
Budget en kosten in relatie tot de bezuinigingsdoelstelling	39
Aanbevelingen	41
Literatuurlijst	43

Bijlagen:

1. Beschrijving beheergroepen
2. Wet- en regelgeving
3. Gemeentelijk beleid
4. Bezuinigingen groenbeheer
5. Onderhoudsniveaus gemeente Veghel
6. Beeldkwaliteitsniveaus Kwaliteitscatalogus openbare ruimte
7. Bezuinigingen in relatie tot de begrotingsposten
8. Raadsbesluit en amendement

Inleiding

Met het vaststellen van het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied (2007) en het Groenbeheerplan Landelijk Gebied (2008) is afgesproken dat deze plannen iedere vijf jaar worden geactualiseerd. De directe aanleiding voor het gelijktijdig opstarten van beide actualisaties zijn de bezuinigingsdoelstellingen uit het Collegewerkprogramma 2010-2014. Tijdens het opstellen van de hiervoor genoemde groenbeheerplannen was nog geen sprake van bezuinigingen en werd hier dan ook geen rekening mee gehouden. Door het actualiseren van de groenbeheerplannen worden de beheerambities gelijkgeschakeld met de nieuwe financiële kaders. Tevens is de wens uitgesproken om beide groenbeheerplannen samen te voegen.

Het doel van het Groenbeheerplan 2013-2017 is een efficiënt en eenduidig beheer en onderhoud van het openbaar groen, het realiseren van de bezuinigingsdoelstelling uit het Collegewerkprogramma, het oplossen van knelpunten in het beheer en het implementeren van nieuw beleid en wetgeving.

In het groenbeheerplan worden de kaders gesteld waarmee op efficiënte wijze uitvoering kan worden gegeven aan het nieuwe beleid met beheerambities passend binnen de nieuwe financiële kaders. Het groenbeheerplan heeft betrekking op het beheer en onderhoud van alle gemeentelijke groenvoorzieningen binnen de gemeente Veghel, zowel binnen als buiten de bebouwde kommen (met uitzondering van de bossen en sportparken).

Het groenbeheerplan is geschreven voor een periode van vijf jaar. Na het verstrijken van deze periode is het gewenst om opnieuw te actualiseren. Het groenbeheerplan kan worden gebruikt bij het dagelijks werk in het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Daarnaast kan het als uitgangspunt dienen bij de inrichting van openbaar groen en bij het opstellen van andersoortig ruimtelijk beleid.

Leeswijzer

In de 'Terugblik' zijn de groenbeheerplannen en het groenbeheer geëvalueerd. De grootte van het groenareaal, relevante wet- en regelgeving en beleid is te lezen in de 'Stand van zaken 2012'. Vervolgens zijn de nieuwe kaders gesteld in de 'Beheervisie' en de uitwerking daarvan in de hoofdstukken 'Bezuinigingsmogelijkheden' en 'Beheer'. De aanpak voor het inspecteren van het openbaar groen is uiteen gezet in 'Inspectieregime'. In het hoofdstuk 'Budget en kosten in relatie tot de bezuinigingsdoelstelling' zijn de voorstellen vertaald naar kosten en wordt de relatie gelegd met de producten van de gemeentelijke begroting. Tenslotte worden in 'Aanbevelingen' onderwerpen genoemd die nog een nadere uitwerking of actie behoeven welke niet met dit groenbeheerplan worden geregeld.

Terugblik

Uitgangspunten

Het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied (2007) en het Groenbeheerplan Landelijk Gebied (2008) hebben de basis gelegd voor het planmatig beheer van het openbaar groen in de gemeente Veghel.

De beheervisies van de groenbeheerplannen uit 2007 en 2008 bestaan uit vijf kernwoorden: eenduidig, efficiënt, duurzaam, veilig en betrokken. In onderstaand overzicht staat in steekwoorden de uitleg van de visie en de wijze waarop de afgelopen jaren is gewerkt.

Samenvatting visies en werkwijze groenbeheer 2008-2012

Visie	Uitwerking visie	Werkwijze 2008-2012
Eenduidig	Planmatig beheer Onderhoudsniveaus Afstemming omliggende gemeenten	Beheer en onderhoud voor groot deel planmatig Onderhoudsniveaus niet altijd strikt gehanteerd
Efficiënt	Werkplannen Omvorming beplantingen Uitgifte snippergroen	Steeds meer gewerkt aan de hand van werkplannen Projecten uitgevoerd of in uitvoering: omvorming n.a.v. onderhoudsniveaus, omvormen smal bosplantsoen en wijkverbetering Snippergroenkaart opgesteld en mogelijkheid tot koop of in gebruik nemen snippergroen door burgers
Duurzaam	Behouden en versterken groenstructuur Rekening houden met beschermde dier- en plantensoorten Afbouw chemische onkruidbestrijdingsmiddelen Ecologisch groenonderhoud Cursus ecologisch groenbeheer voor medewerkers	Planmatig boombeheer In beheer wordt rekening houden met beschermde dier- en plantensoorten In beplantingen geen gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen en op verhardingen tot een minimum beperkt, hiervoor ontving de gemeente certificering Brons voor Duurzaam Onkruidbeheer Verhardingen Uitbreiding van gebieden met ecologisch groenbeheer, begrazing in Aa-dal en Ecozone industrieterrein De Dubbelen
Veilig	Boomveiligheidscontroles	Planmatige boomveiligheidscontroles
Betrokken	Communicatie	Brochure groenbeheer opgesteld Snelle terugkoppeling op meldingen burgers. Communicatie over snoeycyclus Beheerovereenkomst openbaar groen met stichting in Boerdonk

Organisatie uitvoering groenbeheer

De eigen medewerkers worden vooral ingezet voor het snoeien van een deel van de bomen, snoeien van heesters in onderhoudsniveau hoog, inplanten van wisselperken, inboet¹ van bomen en heesters, inspecties, het oplossen van (klachten)meldingen en de eerste inzet bij storingen en calamiteiten. De overige werkzaamheden worden uitbesteed aan bedrijven, waaronder de sociale werkvoorziening. Afspraken hierover zijn vastgelegd in bestekken. Het onderhoud van gazons, onkruidbestrijding, zwerfvuilverwijdering en het verwijderen van bladafval is uitgevoerd op basis van beeldbestekken. Het werken met beeldbestekken wordt

¹ Het vervangen (opnieuw inplanten) van weggefallen beplanting.

over het algemeen als positief ervaren. Het overig groenonderhoud wordt uitgevoerd op basis van frequentiebestekken. Dagelijks onderhoud van groen binnen de bebouwde kommen wordt uitgevoerd door de sociale werkvoorziening IBN.

Evaluatie groenbeheer 2008 - 2011

De groenbeheerplannen zijn begin 2012 geëvalueerd. Evaluaties met verschillende medewerkers hebben plaats gevonden over de onderwerpen: werkzaamheden van de buitendienst, uitbestede werkzaamheden, bladkorven, inboet bomen en heesters en ongediertebestrijding. Deze paragraaf is een samenvatting van deze evaluaties.

Algemeen

- Het verschil in onderhoudsniveaus binnen de bebouwde kommen komt het beste tot uiting tussen de onderhoudsniveaus normaal en hoog. Onderhoudsniveau laag voegt weinig toe, de besparing lijkt gering en in de praktijk wordt het onderscheid tussen normaal en laag vaak niet gehanteerd. Het is gewenst om niveau laag (binnen de bebouwde kommen) te laten vervallen.
- In de uitvoering is voor onderhoudsniveau normaal een eigen beeldkwaliteitsniveau gedefinieerd dat niet overeenkomt met een van de beeldkwaliteitsniveaus uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van de CROW². Het is gewenst het beheer aan te laten sluiten bij de beeldkwaliteitsniveaus uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte. Dit betekent dat wanneer in de woonwijken voortaan wordt onderhouden op het beeldkwaliteitsniveau B dit een verlaging is ten opzichte van het huidige beeldkwaliteitsniveau.
- Er zijn te veel beheergroepen, onderhoudsniveaus en dus werkpakketten. Dit is lastig om mee te werken. Diverse werkzaamheden worden uitbesteed met behulp van beeldbestekken. Het digitale beheersysteem is echter nog ingericht met werkpakketten op basis van frequenties. Hierdoor is het lastig om kostenramingen te maken. Het is gewenst om het (digitale) beheersysteem te laten aansluiten bij de indeling zoals gebruikt in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte.
- Bij (klachten)meldingen over de openbare ruimte wordt snel en klantgericht gehandeld. Het komt vrij vaak voor dat door het oplossen van de klacht ter plaatse wordt voldaan aan een hoger onderhoudsniveau dan afgesproken. Het is gewenst om per melding nog beter af te wegen of het beeld buiten al voldoet aan het afgesproken beeld.
- Naar aanleiding van de groenbeheerplannen is een brochure opgesteld om burgers te informeren over het groenbeheer. Deze brochure is in zeer beperkte mate verspreid. Het is gewenst opnieuw afwegingen te maken over de communicatie van het groenbeheer.

Bomen

- Door het planmatig beheer van bomen is de kwaliteit verbeterd. Het is gewenst om het planmatig beheer van bomen voort te zetten.
- Wanneer uit de boomveiligheidscontroles blijkt dat een boom slecht is en een risico vormt, wordt deze gekapt. Wanneer het om een waardevolle boom gaat, wordt terughoudend omgegaan met kappen. Het is gewenst deze werkwijze voort te zetten zodat een kwalitatief hoogwaardig bomenbestand ontstaat.
- Op verschillende locaties staan bomen soms te dicht op elkaar waardoor deze niet goed kunnen uitgroeien en het beheer duurder is. Regelmatig worden al bomen in de rij gedund om de andere bomen meer ruimte te geven om uit te groeien. Het is

² De CROW is een kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte.

gewenst om met name bij krappe plantverbanden in het buitengebied bomen te kappen om andere bomen meer ruimte te geven.

Houtige gewassen

- Bij bosplantsoen worden struiken altijd kort bij de grond afgezaagd. Het is niet wenselijk om het hout op rillen te leggen, omdat dit het illegaal storten van snoeiafval door burgers uitlokt. Stroken bosplantsoen smaller dan drie meter worden omgevormd tot andersoortige beplanting of in het beheersysteem als sierheesters aangemerkt en vervolgens zo onderhouden. Bosplantsoen smaller dan drie meter is niet gewenst.
- Sierheesters worden in de praktijk vaker gesnoeid dan voorgeschreven in het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied. De frequentie is afhankelijk van de soort en de locatie. Zichthoeken bijvoorbeeld worden vaker gesnoeid in verband met de verkeersveiligheid. Soms is ook intensief onderhoud nodig, omdat afplantrijen te dicht op de verharding staan. Het is gewenst om bij nieuwe aanplant te kiezen voor onderhoudsintensieve soorten en afplantrijen niet te dicht bij de rand van de verharding te zetten.
- Het drie keer per jaar knippen van hagen in niveau hoog is te veel en onnodig. In niveau hoog staan veelal taxushagen die langzaam groeien. Het is gewenst om alle hagen binnen de gemeente niet vaker dan twee keer per jaar te knippen.
- Chemische onkruidbestrijdingsmiddelen worden in beplantingen niet meer toegepast. Dit heeft, naast het milieueffect, ook een positief effect gehad op de vitaliteit van de beplantingen zelf. Het is gewenst om ook in de toekomst geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen meer te gebruiken in beplantingen. Uitzondering hierop is het incidenteel bestrijden van probleemkruiden die op een andere wijze niet effectief kunnen worden bestreden.

Kruidachtige gewassen

- Het intensieve onderhoud van wisselperken wordt steeds verder beperkt door het huren van bloempiramides. Het is gewenst het aantal wisselperken nog meer te beperken en door extensievere vormen van beplanting (zoals bloembollen in gazon of extensieve vaste planten) toch de gewenste uitstraling te behouden.
- Anderzijds bestaat de wens om meer bloeiende planten en bloembollen toe te passen om de uitstraling met name langs de toegangswegen te verbeteren. Het is gewenst om zorgvuldig af te wegen of uitbreiding van bloeiende planten en bloembollen financieel haalbaar is.

Gras

- De kwaliteit van de wandel- en struinpaden is achteruit gegaan door onduidelijkheid over het maaieregime. Het is gewenst in kaart te brengen welke wandel- en struinpaden extra onderhoud nodig hebben.
- In bermen en greppels langs zandwegen wordt één keer in de zes jaar de houtige opslag afgezet. Hiermee wordt overlast voor wegverkeer en naastgelegen gronden voorkomen. Dit geeft een ander beeld dan burgers voorheen waren gewend. Het is gewenst om eventuele klachten in beeld te brengen en zo nodig het onderhoud aan te passen.

Bladkorven

- Het ophangen van kaarten met uitleg over het gebruik van de bladkorven lijkt problemen met illegaal storten van snoeiafval op te lossen. Bij het voorzetten van deze serviceverlening aan de burger, is het gewenst om de huidige werkwijze te handhaven. Daarbij ook aandacht voor mogelijke schade, doordat door vandalisme de losse bladkorven soms op de weg terecht komen.

Inboet en vervanging

- Er is behoefte aan een duidelijk inspectieregime gericht op het bepalen van het moment van vervanging van groen.
- Inboet van bomen en heesters heeft niet altijd zin, bijvoorbeeld vanwege een slechte bodemgesteldheid of gewijzigd gebruik. Het is gewenst voordat wordt ingeboet te bepalen of de kans bestaat dat de beplanting zal aanslaan.

Ziekten en plagen

- Voor de bestrijding van bladluizen in bomen zijn larven van lieveheersbeestjes uitgezet en is experimenteel bestreden met een biologisch bestrijdingsmiddel. Het biologisch bestrijdingsmiddel is aan het begin van het seizoen in de bomen met bladluizen verneveld en heeft goed gewerkt. Om overlast aan derden (bijvoorbeeld 'plak' op auto's) te voorkomen is het gewenst om de bladluisbestrijding voort te zetten.
- Overlast door de eikenprocessierups wordt bestreden door een combinatie van drie methoden: preventieve bestrijding met een biologisch bestrijdingsmiddel, branden of zuigen en het plaatsen van waarschuwborden. Het is gewenst deze aanpak voort te zetten.

Omvorming beplantingen

- De omvorming van groen naar aanleiding van het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied was bedoeld om praktische beheerproblemen op te lossen. Met name het omvormen van bosplantsoen naar andersoortige beplanting heeft hier aan bijgedragen.
- De omvorming van groen naar beheergroepen passend bij het onderhoudsniveau was niet altijd mogelijk. Er is onder andere afgeweken bij:
 - knotbomen in niveau laag, omdat het hier altijd knotwilgen waren die ook in het buitengebied staan;
 - blokhuizen in niveau laag en ecologisch, omdat deze vaak een duidelijke functie voor geleiding van weg, aan het zicht onttrekken van bepaalde zaken of belemmering van de doorgang hebben;
 - struikrozen in niveau normaal, omdat dit meestal botanische rozen blijken te zijn die in de verkeerde beheergroep waren ingedeeld;
 - gazon in niveau laag en ecologisch, daar waar het de hondenuitlaatroutes en de uitrenterreinen betrof.

Mening burgers

De mening van de bewoners over groenbeheer is gepeild tijdens het leefbaarheidsonderzoek (Leefbaarheid in de gemeente Veghel, 2009) en het onderzoek waarstaatjegemeente.nl (waarstaatjegemeente.nl Burgerrollen, 2011). Beide metingen zijn uitgevoerd door middel van een steekproefgewijze enquête en waren niet specifiek gericht op het onderzoek naar groenbeheer. De resultaten zijn uitgedrukt in een cijfer van 1 tot 10. De resultaten geven een globaal beeld van de beleving van het openbaar groen door bewoners. Voor meer details zijn de beide rapporten te raadplegen. De resultaten geven gevoelens weer welke niet in overeenstemming hoeven te zijn met feitelijke cijfers.

Leefbaarheidsonderzoek 2009, cijfer groen in de buurt (manier waarop men er gebruik van kan maken en hoe het wordt bijgehouden): 6,3.

[Waarstaatjegemeente.nl](http://waarstaatjegemeente.nl) 2011, cijfer onderhoud groenvoorzieningen in de buurt: 6,7.

Er is geen analyse gedaan van het meldingsstelsel openbare ruimte waar bewoners klachten en vragen kunnen doorgeven. Meldingen zijn zeer divers en geven eerder een beeld van de betrokkenheid van de bewoners bij hun wijk, dan van de kwaliteit van de

openbare ruimte. Op basis van informele gesprekken met de dorps- en wijkraden blijkt dat men vaak van mening is dat het kwaliteitsbeeld van het openbaar groen achteruit gaat.

Samengevat

- Planmatig beheer door invoering van beheerplannen
- Beheer op basis van onderhoudsniveaus
- Omvorming beplantingen met beheerproblemen
- Afbouw chemische onkruidbestrijding
- Invoering boomveiligheidscontroles

Stand van zaken 2012

Huidig groenareaal

De gemeente beheert zowel binnen als buiten de bebouwde kommen openbaar groen. De bebouwde kommen bestaan uit de kernen Veghel, Erp, Mariaheide, Eerde, Zijtaart, Keldonk en Boerdonk.

De groenvoorzieningen zijn opgenomen in het digitale beheersysteem dgDialog. Groen dat een nagenoeg identiek onderhoud nodig heeft behoort tot eenzelfde beheergroep. Om beter aan te sluiten bij de uitvoering van het onderhoud met beeldbestekken, wordt in dit groenbeheerplan uitgegaan van de indeling uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van de CROW³. Onderstaande tabellen geven een opsomming van de verschillende soorten groenvoorzieningen ingedeeld per beheergroep ('object' uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte). Er is onderscheid gemaakt in beheergroepen met een oppervlaktemaat, een lengtemaat en aantal stuks. Een beschrijving van de verschillende beheergroepen is te lezen in bijlage 1.

Hoeveelheden openbaar groen

Beheergroep	Eenheid	Hoeveelheid
<i>Bepanting</i>		
Bodembedekkers	m ²	54.608
Bosplantsoen	m ²	358.085
Bosplantsoen-bos	m ²	450.948
Blokhaag	m ²	54.806
Heesters	m ²	142.824
Vaste planten	m ²	4.720
Wisselperken	m ²	1.144
<i>Gras</i>		
Gras 4x maaien	m ²	23.332
Gras klepelen	m ²	555.960
Berm zandweg	m ²	242.531
Gazon	m ²	552.506
Gazon hondenpoep	m ²	55.091
Recreatief grasveld ⁵	m ²	134.984
Schraal gras 1x	m ²	213.528
Schraal gras 2x	m ²	754.840
Begrazen	m ²	164.886
<i>Verharding</i>		
Gesloten verharding ⁷	m ²	1.255
Ongebonden verh. ⁸	m ²	9.856
Elementverharding ⁹	m ²	1.294.064
<i>Water</i>		
Waterpartijen	m ²	156.972
Oevers	m ²	54.665
Moeras	m ²	494
Poelen	m ²	52.308

Beheergroep	Eenheid	Hoeveelheid
<i>Bepanting</i>		
Haag ⁴	m ¹	5.438
<i>Water</i>		
Greppels	m ¹	58.216
Schouwsloten	m ¹	46.073
Waterschapslopen	m ¹	27.498
Overige watergang	m ¹	180.849
<i>Meubilair</i>		
Afrastering ⁵	m ¹	23.761

Beheergroep	Eenheid	Hoeveelheid
<i>Boom</i>		
Boom	stuks	42.289
Knotboom	stuks	3.468
Leiboom	stuks	562
Boomspegel	stuks	2.847
<i>Meubilair</i>		
Banken	stuks	538
Prullenbakken	stuks	470
Overig meubilair	stuks	120

³ Bron: Kwaliteitscatalogus openbare ruimte, CROW publicatie 288, 2010

⁴ Beheergroep komt te vervallen, hoeveelheden worden opgenomen bij beheergroep Blokhaag

⁵ Hierbij behoren ook de beschoeiingen.

⁶ Beheergroep voorheen: Gazon extensief

⁷ Dit zijn alleen de verhardingen op bijvoorbeeld speelplekken en in parken.

⁸ Dit zijn alleen de verhardingen op bijvoorbeeld speelplekken en in parken.

⁹ Behoort alleen tot het groenbeheer m.b.t. onkruidbestrijding en verwijderen bladafval

Wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid

In de bijlagen 2 is een overzicht opgenomen van relevante wet- en regelgeving. In het groenbeheer wordt hiermee rekening gehouden. De verwachte wijziging in de regelgeving met betrekking tot het gebruik van glyfosaat kan gevolgen hebben voor de werkwijze van de onkruidbestrijding op verhardingen. De afspraken met betrekking tot het onderhoud van watergangen is vastgelegd in de Keur van het waterschap. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van relevant gemeentelijk beleid. Het groenbeleid zoals verwoord in het Groenstructuurplan, Landschapsbeleidsplan en Bomennota vormen de basis voor het groenbeheer. In de Bomennota worden eisen gesteld voor de aanleg van bomen, zoals het duurzaam inrichten van de groeiplaats.

Samengevat

- Gemeentelijk groenbeheer: beplanting, bomen, gras, (onkruidbestrijding op) verharding, water, meubilair
- Groenbeleid: Groenstructuurplan, Landschapsbeleidsplan, Bomennota

Beheervisie

Efficiënt

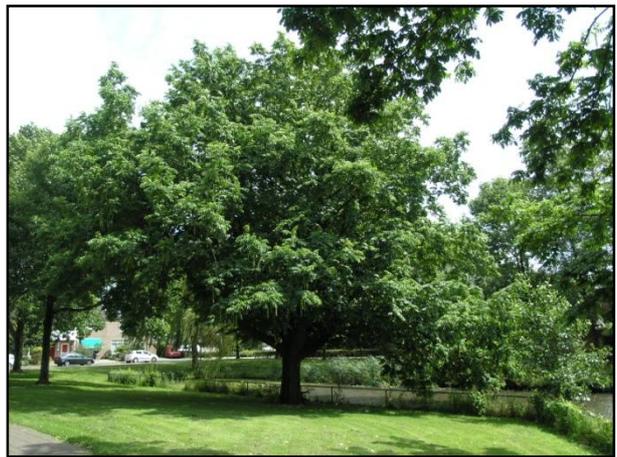
In het groenbeheer wordt steeds geprobeerd de efficiëntie te verhogen. Dit groenbeheerplan draagt hier onder andere aan bij door het werken met onderhoudsniveaus aan te passen aan de landelijk geldende beeldkwaliteitsniveaus. Dit maakt de vertaling naar de uitvoering gemakkelijker. De begrenzing van de onderhoudsniveaus wordt deels gewijzigd en onderhoudsnivea “laag” komt te vervallen. De efficiëntie wordt ook verhoogd door het planmatig aanpakken van de inboet en vervanging van openbaar groen.

Duurzaam

Groen is meer dan aankleding van de openbare ruimte. Het draagt ook bij aan de kwaliteit van de leefomgeving en de gezondheid van mensen. Daarom is het van belang als gemeente zorgvuldig om te gaan met het groen. Duurzaam betekent ook de juiste boom op de juiste plaats met voldoende boven- en ondergrondse groeiruimte. Door te blijven insteken op een kwalitatief goed bomenbestand wordt de groenstructuur duurzaam in stand gehouden. Daarnaast wordt getracht om de bezuiniging in het groenbeheer geen of een gering negatief effect te laten hebben op de ecologische waarden. Het kan soms zelfs een positief effect hebben. Door minder intensief berm- en slootonderhoud krijgen insecten en kleine zoogdieren bijvoorbeeld meer kansen om te overleven. In de onkruidbestrijding zal blijvend worden gezocht naar milieuvriendelijke methoden.

Ecologisch beheerd terrein in Stedelijk gebied

Boom met duurzame groeiplaatsl

Uitstraling

Groen draagt in belangrijke mate bij aan de uitstraling van de openbare ruimte. Bij de afweging van de bezuinigingsmogelijkheden is gekeken naar het effect op de uitstraling ofwel het kwaliteitsbeeld. Het kwaliteitsbeeld van beplanting en gras gaat veranderen. De beplanting en het gras mogen meer uitgroeien voordat wordt gesnoeid of gemaaid. Het beeld van de onkruidbeheersing en het verwijderen van zwerf- en bladafval blijft nagenoeg gelijk. Dit netheidsbeheer is namelijk bepalender voor de totale uitstraling van de openbare ruimte dan het snoeibeeld.

Betrokken

Burgers hebben samen met de gemeente een gedeelde verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zelf kunnen zij in het onderhoud van het openbaar groen aan de slag. De gemeente gaat actief burgers benaderen om de mogelijkheden te laten zien van het nemen van de eigen verantwoordelijkheid in het onderhoud van hun leefomgeving. De betrokkenheid van burgers bij hun leefomgeving en de betrokkenheid met elkaar wordt hiermee vergroot.

Veilig

De gemeente blijft haar verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van de veiligheid van de openbare ruimte. Er worden structureel boomveiligheidscontroles uitgevoerd om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Ook wordt bij het groenbeheer rekening gehouden met sociale veiligheid en verkeersveiligheid.

Samengevat

- Efficiënt: afstemming met landelijk geldende kwaliteitsniveaus, planmatig beheer
- Duurzaam: kwalitatief goed bomenbestand, milieuvriendelijke methoden onkruidbestrijding, ecologisch beheer
- Uitstraling: aandacht voor kwaliteitsbeeld
- Betrokken: actief burgers betrekken
- Veilig: boomveiligheidscontroles, verkeersveiligheid

Bezuinigingsmogelijkheden

In het Collegewerkprogramma 2010 – 2014 is opgenomen dat op het groenbeheer structureel € 350.000 (per jaar) dient te worden bezuinigd. Dit is ongeveer 15% van het huidige beheerbudget voor groen. Verschillende bezuinigingsmogelijkheden zijn onderzocht en uitgewerkt in drie scenario's. De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 31 mei 2012 besloten uitvoering te geven aan de bezuinigingsdoelstelling volgens scenario 1; "Verkleining areaal en beperkte verlaging beeldkwaliteitsniveaus" (bijlage 8).

Bezuinigingen groenbeheer

De bezuinigingen staan in bijlage 4 en zijn in volgorde geplaatst van weinig tot veel effect op basis van realiseerbaarheid, kwaliteitsbeeld, verwachte weerstand van burgers, behoud stedenbouwkundig beeld en groenstructuur, terugverdientijd investering en mogelijke kapitaalvernietiging (wanneer bezuiniging niet is terug te draaien). In de tabel in de bijlage staan de belangrijkste voor- en nadelen van de bezuiniging vermeld. Voor een aantal bezuinigingen geldt dat het risico bestaat dat er meer (klachten)meldingen worden gedaan door burgers.

Alle bezuinigingsmogelijkheden leveren een besparing op. Dit is dan ook niet apart vermeld in de kolom 'voordelen'. De genoemde besparingen zijn structureel per jaar en gelden, tenzij anders vermeld, vanaf 2013. Een deel van de bezuinigingen zal reeds in 2012 worden doorgevoerd op basis van de begroting 2012. Naast de bezuinigingen voor product Groen (€ 348.500) worden ook bezuinigingen op andere producten behaald (€ 48.750).

De bezuinigingen die worden doorgevoerd, zijn (voor toelichting zie bijlage 4):

Wijziging van het kwaliteitsbeeld:

- Extensiveren onderhoud wegbermen
- Wijziging maaionderhoud niet watervoerende watergangen (zaksloten)
- Extensiveren onderhoud gazons
- Verlagen beeldkwaliteitsniveau: overgroei
- Verlagen beeldkwaliteitsniveau: snoeibeeld
- Verlagen onderhoudsniveau centrumgebieden, uitgezonderd Veghel centrum

*Extensiveren onderhoud wegbermen;
Alleen kruisingen maaien*

*Verlagen beeldkwaliteitsniveau: overgroei;
Meer overgroeïende beplanting*

Verkleining groenareaal:

- Kappen laanbomen met kleine plantafstand in buitengebied
- Kappen knobomen met kleine plantafstand in buitengebied

Wijziging met een gering effect op het groen:

- Verlagen budget voor EVZ's (ecologische verbindingzones)
- Verlagen budget voor extern personeel
- Verlagen budget Kloostertuin Zijtaart
- Vermindering inzet medewerkers
- Verlaging frequentie boomveiligheidscontroles
- Wijziging bestrijding bladluizen

Naast de gemaakte keuzes van bezuinigingsmogelijkheden zijn er besparingen te behalen waarvan niet of nauwelijks is te berekenen wat deze op kunnen leveren. Het is wel gewenst deze verbeteringen door te voeren. Het gaat daarbij om:

- verbetering werkwijze inboet en vervanging bomen en heesters;
- verwijderen bomen op ongeschikte groeilocaties, bijvoorbeeld dicht bij een gebouw of erfafscheiding;
- bij noodzaak tot reparatie of vervanging van zitbanken afweging maken of op de betreffende locatie een zitbank blijft gehandhaafd;
- efficiënter werken door optimalisatie interne processen: blijven zoeken naar verbeteringen, bijvoorbeeld door betere automatisering en aansluiten bij landelijke normen (CROW);
- beter rekening houden met beheersaspecten bij nieuwe aanleg: beheerders meer betrekken bij nieuwe aanleg en opstellen van een kwaliteitshandboek openbare ruimte voor de hele gemeente met inrichtingseisen voor nieuwe aanleg;
- verbetering wijze van aanbesteden: mogelijkheden zoeken in efficiënte clustering van werkzaamheden;
- verbetering werkwijze afhandelen klachtenmeldingen: beter afwegen of melding terecht is aan de hand van het afgesproken onderhoudsniveau en beter informeren Klant Contact Centrum.

Extra bezuinigingsmogelijkheden

Naast de genoemde bezuinigingsmogelijkheden is ook gekeken naar verdergaande bezuinigingen, deze brengen echter vaak grote nadelen met zich mee. De keuze van de gemeenteraad¹⁰ voor bezuinigingsscenario 1 maakt dat deze op dit moment nog niet noodzakelijk zijn, deze worden daarom verder niet behandeld in dit groenbeheerplan.

Verwachte kostenverhogingen

Er is ook een aantal te verwachte kostenverhogingen in het groenbeheer. Het mogelijke verbod op het gebruik van het middel glyfosaat voor de bestrijding van onkruid op verhardingen betekent dat alternatieve methoden dienen te worden ingezet. Dit kunnen zijn borstelen, heet water, hete lucht of branden. Afhankelijk van de gekozen werkwijze zijn de kosten 3 tot 5 keer¹¹ meer dan de chemische bestrijding volgens de DOB-methode¹². Dit betekent verwachte meerkosten van € 130.000 tot € 270.000 per jaar (op product Reiniging) bij vasthouden aan het huidige beeldkwaliteitsniveau. Zo lang gebruik van het middel glyfosaat is toegestaan zal de wijze van onkruidbestrijding echter ongewijzigd blijven.

De komende jaren wordt het voormalige CHV-terrein herontwikkeld. Dit terrein maakt onderdeel uit van het centrumgebied van Veghel. Het is gewenst om het groen in dit gebied ook te gaan beheren op onderhoudsniveau centrum. Dit heeft meerkosten voor het groenonderhoud tot gevolg.

¹⁰ Raadsbesluit d.d. 31 mei 2012

¹¹ Bron: Kosten onkruidbeheer op verhardingen, Dijk, van C.J. en Kempenaar, C., 2012

¹² Duurzaam Onkruid Beheer op verhardingen is een gecertificeerd systeem voor selectieve chemische onkruidbestrijding.

De wijziging van de bebouwde komgrens als gevolg van de ontwikkeling van Veghels Buiten heeft vooralsnog geen gevolgen voor het groenonderhoud, mede omdat het gebied de huidige landelijke uitstraling blijft behouden. Pas na inrichting van de verschillende deelgebieden wordt de openbare ruimte per deelgebied overgedragen aan de afdeling Beheer Openbare Ruimte. Uitbreiding van areaal wordt jaarlijks gecompenseerd door extra budget voor autonome groei.

Wensen die leiden tot kostenverhogingen dienen zorgvuldig te worden afgewogen. Het is in het kader van de bezuinigingsopgave bijvoorbeeld niet gewenst om extra onderhoudsintensieve soorten aan te planten.

Samengevat

- Extensiveren onderhoud wegbermen en gazons
- Wijziging maaibeheer zaksloten
- Verlaging beeldkwaliteitsniveau snoeibeeld en overgroei
- Verlaging onderhoudsniveau centrumgebieden, uitgezonderd Veghel Centrum
- Kappen (knot)bomen met kleine plantafstand
- Verlagen budgetten extern personeel, kloostertuin Zijtaart en EVZ's
- Vermindering inzet medewerkers
- Verlaging frequentie boomveiligheidscontroles
- Wijziging bestrijding bladluizen
- Verwachte kostenverhogingen door uitbreiding areaal en mogelijk verbod op glyfosaat.

Beheer

Onderhoudsniveaus

Het is gewenst het (toekomstige) groenbeheer grotendeels uit te voeren op basis van beeldkwaliteit. Geen sturing meer op frequentie maar op het gewenste beeld. In de bebouwde kommen van de gemeente werd onderscheid gemaakt in de onderhoudsniveaus: hoog, normaal, laag en ecologisch. Dit wordt gewijzigd in de onderhoudsniveaus centrum, woonwijk & bedrijventerrein, ecologisch en buitengebied. Het onderhoudsniveau laag en de groen accentpunten komen te vervallen, de betreffende gebieden worden toegevoegd aan onderhoudsniveau woonwijk & bedrijventerrein. In bijlage 5 zijn voor de hele gemeente de onderhoudsniveaus op kaart aangegeven. De onderhoudsniveaus hebben vooral betrekking op het netheidsbeeld dat wordt nagestreefd. In onderhoudsniveau centrum wordt een hoger netheidsbeeld nagestreefd dan in onderhoudsniveau woonwijk & bedrijventerrein.

Binnen de onderhoudsniveaus wordt gebruik gemaakt van de beeldkwaliteitsniveaus uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte. In de catalogus wordt onderscheid gemaakt in vijf beeldkwaliteitsniveaus: A+, A, B, C en D. Groenbeheer op niveau A+ is praktisch onhaalbaar en groenbeheer op niveau D is ongewenst.

Centrum

In een gebied met onderhoudsniveau centrum heeft het openbaar groen een hoge beeldkwaliteit. Dit zijn gebieden met een representatieve functie en een hoge gebruiksintensiteit. De sierwaarde van de beplantingen is belangrijk en de beplantingen zien er verzorgd uit. In de plantsoenen en op de verhardingen zijn slechts enkele onkruidplanten aanwezig. In het openbaar groen ligt (bijna) geen zwerfafval. Gebieden met onderhoudsniveau centrum zijn het centrumgebied in Veghel en de begraafplaatsen Zuidergaard en Erp.

Woonwijk & bedrijventerrein

In een gebied met onderhoudsniveau woonwijk & bedrijventerrein heeft het groen een gemiddelde uitstraling. De gebruiksintensiteit is hoog en het groen kan meerdere functies hebben, waaronder een recreatieve functie. Het groen is over het algemeen netjes, maar er kan wel enige onkruidgroei voorkomen. Zwerfafval komt hier en daar voor in het openbaar groen, maar springt niet direct in het oog. De woonbuurten, wijkwinkelcentra, dorpskernen, monumenten en bedrijventerreinen zijn gebieden met onderhoudsniveau woonwijk & bedrijventerrein. De monumenten krijgen wel extra aandacht bij herdenkingen.

Gemiddeld beeld woonwijk

Gemiddeld beeld bedrijventerrein

Ecologisch

De gebieden met een ecologisch onderhoudsniveau liggen binnen de bebouwde kommen en hebben een ecologische potentie, bijvoorbeeld vanwege de ligging in of nabij een ecologische verbindingzone. Het onderhoud is in hoofdzaak gericht op het bereiken van een ecologische meerwaarde in aansluiting op de omliggende gebieden. Zwerfafval komt hier en daar voor in het openbaar groen, maar springt niet direct in het oog. Gebieden met een ecologisch onderhoudsniveau zijn de Aa, het Duits Lijntje, recreatiepark Geerbosch en de ecozone industrieterrein de Dubbelen. Ecologisch beheerde gebieden buiten de bebouwde kommen behoren tot het onderhoudsniveau buitengebied.

Buitengebied

In een gebied met onderhoudsniveau buitengebied heeft het groen over het algemeen een natuurlijke uitstraling. De gebruikintensiteit is laag. Het groen heeft een functie als begeleiding (van bijvoorbeeld wegen), een landschappelijke, ecologische of recreatieve functie. Er mogen (on)kruiden voorkomen. In het openbaar groen kunnen her en der verspreid enkele stukken zwerfafval liggen. Het onderhoudsniveau buitengebied betreft al het openbaar groen buiten de bebouwde kommen exclusief de bossen. Ook ecologisch beheerde terreinen, zoals poelen horen tot dit onderhoudsniveau.

Gemiddeld beeld buitengebied

Uitvoering Beheer

Per onderhoudsniveau en beheersaspect is aangegeven aan welk beeldkwaliteitsniveau uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte dient te worden voldaan. De beeldkwaliteitsniveaus uit de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte zijn terug te vinden in bijlage 6. De onderhoudsmaatregelen die worden uitgevoerd op basis van frequentie zijn apart vermeld. Dit is voornamelijk onderhoud met een lage frequentie, zoals het maaien van bermen in het buitengebied.

Bepanting – Bodembedekkers

- Er worden geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt bij het onkruidvrij maken.

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Snoeibeeld	B	C
Overgroei	B	C
Onkruidbeheersing	A	B
Bladafval	A	B
Zwerfafval	A	B

Beplanting – Bosplantsoen

- Het onkruidvrij maken en het verwijderen van zwerfafval en bladafval wordt alleen aan de randen uitgevoerd.

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Hoog	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch	Buitengebied
Snoeibeeld	B	C	C	C
Overgroei	B	C	C	C
Onkruidbeheersing	A	B	C	n.v.t.
Bladafval	A	B	C	n.v.t.
Zwerfafval	A	B	B	n.v.t.

Beplanting – Bosplantsoen – Bos

- Bosbeheer
- Snoei randen (indien nodig) 1x per 6 jaar
- Er wordt geen zwerfafval geruimd in het buitengebied

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Woonwijk & bedrijventerrein
Zwerfafval	B

Beplanting – Blokhaag

- Er worden geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt bij het onkruidvrij maken.
- In het buitengebied wordt geen zwerfafval en bladafval verwijderd.

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch	Buitengebied
Snoeibeeld	B	C	C	C
Overgroei	B	C	C	C
Onkruidbeheersing	A	B	C	C
Bladafval	A	B	n.v.t.	n.v.t.
Zwerfafval	A	B	n.v.t.	n.v.t.

Beplanting – Heesters

- Er worden geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt bij het onkruidvrij maken.

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Snoeibeeld	B	C
Overgroei	B	C
Onkruidbeheersing	A	B
Bladafval	A	B
Zwerfafval	A	B

Beplanting – Vaste planten

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Onkruidbeheersing	A	A ¹³
Bladafval	A	B
Zwerfafval	A	B

Beplanting – Wisselperken

- Inplanten 2x per jaar
- Water geven naar behoefte

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Onkruidbeheersing	A	A
Bladafval	A	B
Zwerfafval	A	B

Boom – Boom

- Boomveiligheidscontrole (VTA-inspectie):
 - attentiebomen 1x per jaar
 - binnen de bebouwde kommen en langs hoofdwegen in het buitengebied 1x per 3 jaar
 - in het buitengebied (anders dan langs hoofdwegen) 1x per 5 jaar
- Begeleidings snoei:
 - binnen de bebouwde kommen 1x per 3 jaar
 - buitengebied 1x per 5 jaar
- Onderhouds snoei:
 - binnen de bebouwde kommen 1x per 6 jaar
 - buitengebied 1x per 10 jaar
- Controle boompaal en –band 1x per jaar (tot vijf jaar na aanplant, daarna wordt deze verwijderd)
- Verwijderen stamopschot (afwijkingen mogelijk afhankelijk van soort):
 - binnen de bebouwde kommen 1x per 3 jaar
 - buitengebied 1x per 5 jaar
- Structurele maatregelen bij terugkerende problemen, zoals verbeteren groeiruimte of desnoods kap.

Boom – Knotboom

- Boomveiligheidscontrole (VTA-inspectie):
 - attentiebomen 1x per jaar
 - binnen de bebouwde kommen en langs hoofdwegen in het buitengebied 1x per 3 jaar
 - in het buitengebied (anders dan langs hoofdwegen) 1x per 5 jaar
- Snoeien:
 - 0-12 jaar in onderhoudsniveau centrum 1x per 2 jaar
 - 0-12 jaar in onderhoudsniveaus woonwijk & bedrijventerrein, ecologisch en buitengebied 1x per 3 jaar

¹³ Onkruidbeheersing niet lager dan beeldkwaliteitsniveau A in verband met overgroei van beplanting.

- o Vanaf 12 jaar (in alle onderhoudsniveaus) 1x per 3 jaar
- De snoeifrequentie kan in de praktijk variëren van 1x per jaar tot 1x per 5 jaar. Dit is afhankelijk van de groeisnelheid en de standplaats van de betreffende bomen. Gekandelaberde bomen worden 1x per 5 jaar gesnoeid.
- Controle boompaal en –band 1x per jaar (tot vijf jaar na aanplant, dan wordt deze verwijderd)

Boom – Leiboorn

- Boomveiligheidscontrole (VTA-inspectie):
 - o attentiebomen 1x per jaar
 - o binnen de bebouwde kommen en langs hoofdwegen in het buitengebied 1x per 3 jaar
 - o in het buitengebied (anders dan langs hoofdwegen) 1x per 5 jaar
- Snoeien:
 - o 0-15 jaar in onderhoudsniveau centrum 1x per jaar
 - o 0-15 jaar in onderhoudsniveaus woonwijk & bedrijventerrein en buitengebied 1x per 2 jaar
 - o Vanaf 15 jaar (in alle onderhoudsniveaus) 1x per 3 jaar
- De snoeifrequentie kan in de praktijk variëren van 2x per jaar tot 1x per 3 jaar. Dit is afhankelijk van de groeisnelheid en de standplaats van de betreffende bomen.
- Controle boompaal en –band 1x per jaar (tot vijf jaar na aanplant, dan wordt deze verwijderd)

Boom – Boomspiegel

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Onkruidbeheersing	A	B
Zwerfafval	A	B

- *Gras – Gras 4x maaien* Maaien (klepelen) 4x per jaar
- Er wordt geen zwerfafval geruimd in het buitengebied

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch
Zwerfafval	B	B

Gras – Gras klepelen

- Maaien (klepelen) 1x per jaar
- Kruispunten en recreatieve routes 2x per jaar
- Bijmaaien rondom obstakels dichtbij de weg
- Niet bijmaaien rondom bomen (mede om aanrijschade te voorkomen)

Gras – Berm zandweg

- Hakhoutbeheer 1x per 6 jaar

Gras – Gazon

Deze beheergroep komt niet meer voor. De gazons zijn ingedeeld onder Gras-Recreatief grasveld. Recreatief grasveld is extensief onderhouden gazon.

Gras – Gazon hondenpoep

- Graslengte wordt afgestemd op het maaibeeld van de overige gazons binnen de gemeente.
- Hondenpoep zuigen wordt uitgevoerd conform het vigerende hondenbeleid en behoort niet tot het groenbeheer.

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Graslengte	A	B
Overgroei	B	C

Gras – Recreatief grasveld

De gazons binnen de gemeente worden onderhouden volgens deze beheergroep. Dit betekent een extensivering van het onderhoud.

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Graslengte	A	B
Overgroei	B	C
Bladafval	A	B
Zwerfafval	A	B

Gras – Schraal gras 1x

- Maaien en ruimen 1x per jaar
- Er wordt geen zwerfafval geruimd in het buitengebied

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch
Zwerfafval	B	B

Gras – Schraal gras 2x

- Maaien en ruimen 2x per jaar
- Er wordt geen zwerfafval geruimd in het buitengebied

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch
Zwerfafval	B	B

Gras – Begrazen

- Seizoensbegrazing
- Er wordt geen zwerfafval geruimd in het buitengebied

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Ecologisch
Zwerfafval	B

Natuurbegrazing met Brandrode runderen

Verharding – Gesloten verharding (in openbaar groen)

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch
Bladafval	A	B	C
Zwerfafval	A	B	B

Verharding – Ongebonden verharding (in openbaar groen)

- Onkruidbestrijding incidenteel
- Er wordt geen zwerfafval en bladafval geruimd in het buitengebied

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch
Bladafval	A	B	C
Zwerfafval	A	B	B

Verharding – Open – Elementverharding

- Selectieve chemische onkruidbeheersing volgens DOB¹⁴-methode

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Centrum	Woonwijk & bedrijventerrein
Onkruidbeheersing	A	B
Bladafval	A	B

¹⁴ Duurzaam Onkruid Beheer op verhardingen

Water- Waterpartijen

- Verwijderen vegetatie jaarlijks, gefaseerd
- Verwijderen drijfvuil jaarlijks

Water – Oevers

- Maaien en ruimen 1x per jaar

Onderhoudsniveaus gemeente i.r.t. beeldkwaliteitsniveaus CROW

	Woonwijk & bedrijventerrein	Ecologisch
Bladafval	B	C
Zwerfafval	B	B

Water – Moeras

- verwijderen houtig opschot 1x per 5 à 10 jaar (gefaseerd)

Water – Poelen

- Maaien en ruimen gefaseerd 1x per 2 à 3 jaar 40% bewerkingpercentage (gefaseerd)
- 1x per 5 à 10 jaar baggeren

Water – Greppels

- Verwijderen opschot 1x per 6 jaar

Water – Schouwsloten

- Maaien 1x per jaar
- Verwerken maaisel
- Uitdiepen en duikeronderhoud (wanneer nodig)

Water – Waterschapslopen

- Verwerken maaisel 2x per jaar (het waterschap maait en de gemeente heeft ontvangsplicht)

Water – Overige watergang

Watervoerend:

- Maaien 1x per jaar
- Verwerken maaisel
- Uitdiepen en duikeronderhoud (wanneer nodig)

Zaksloten:

- Klepelen, horizontale bewerking ter hoogte van maaiveld 1x per jaar

Meubilair en Afrastering

- Schoonmaken, schilderen en/of reparatie wanneer nodig (onderhoud en/of vandalisme)

Ziekten en plagen

Ziekten en plagen kunnen jaarlijks in sterk verschillende mate voorkomen en zijn nooit helemaal te voorspellen.

Bladluizen:

Bestrijding door toepassing van een biologisch bestrijdingsmiddel op basis van organische vetzuren ter voorkoming van luizenoverlast.

Eikenprocessierups:

Bestrijding van overlast door een combinatie van drie methoden conform de landelijke 'Leidraad beheersing eikenprocessierups 2008':

1. Preventieve biologische bestrijding door bespuiting met *Bacillus thuringiensis* (op plaatsen waar veel mensen komen zoals belangrijke fietsroutes naar school of werk of recreatieve routes, openbare gebouwen en nabij scholen);
2. Curatief branden en zuigen (incidentele bestrijding op basis van meldingen);
3. Het plaatsen van waarschuwingsborden (in sommige dunbevolkte gebieden).

Akkerdistel:

Volgens de Akkerdistelverordening Noord-Brabant is een ieder verplicht om de akkerdistels te bestrijden in landbouwgebieden en een zone van 100 meter daaraan grenzend. In de nabijheid van landbouwpercelen wordt de overlast bestreden door de akkerdistels af te zetten vóór de planten zaad kunnen zetten.

Jacobskruiskruid:

Jacobskruiskruid is zeer giftig voor de meeste zoogdieren, zoals runderen en paarden. Runderen en paarden eten de plant normaal gesproken niet, maar als het in hooi en kuilvoer terecht komt wel. Om overlast op aanliggende percelen te voorkomen wordt Jacobskruiskruid bestreden door de plant te maaien vóór de planten zaad kunnen zetten.

Amerikaanse vogelkers:

De Amerikaanse vogelkers is in het verleden geïntroduceerd in Nederland en verdringt nu inheemse boomvormers, struikvormers en planten. De struik wordt bestreden door af te zetten en de stobben in te smeren om opnieuw uitlopen te voorkomen.

Bacterievuur:

Sommige bomen, met name meidoorn, zijn vatbaar voor bacterievuur. In de landelijk aangewezen bufferzones is de bestrijding van bacterievuur verplicht en is het aanplanten van bacteriegevoelige planten verboden. Bestrijding dient te worden uitgevoerd door middel van het wegsnoeien van het zieke materiaal of het verwijderen van de gehele struik/boom en (het liefst ter plaatse) te verbranden.

Uitbesteden van werkzaamheden

Naast de werkzaamheden die worden uitgevoerd door de eigen medewerkers van de gemeente, wordt het groenonderhoud ook uitbesteed aan bedrijven. Mogelijke voordelen bij het aanbesteden van werkzaamheden zijn te behalen door het verstandig clusteren van werkzaamheden. Bijvoorbeeld door het in één contract zetten van werkzaamheden die in één werkgang kunnen worden uitgevoerd (werk met werk maken) of werkzaamheden die zorgen voor continuïteit gedurende het jaar. De voordelen op het gebied van grotere contracten door samen te werken met omliggende gemeenten zijn vooral te behalen op het gebied van de voorbereiding en aanbesteding van het contract en minder op de prijs van de werkzaamheden zelf of het dagelijks toezicht. Daarbij komt dat dit voordeel alleen te behalen is indien omliggende gemeenten op eenzelfde manier uitvoering geven aan het groenbeheer.

Het groenbeheer zal steeds meer worden uitgevoerd aan de hand van beeldbestekken. Het werken met beeldbestekken houdt in dat de meeste verantwoordelijkheden en risico's bij de opdrachtnemer liggen. De opdrachtgever bepaalt alleen de kwaliteit (het resultaat) en de opdrachtnemer bepaalt de manier waarop deze wordt bereikt. De gemeente houdt de regie en waarborgt de kwaliteit door toezicht te houden op de werkzaamheden.

Juiste aanleg van beplantingen

Bij aanleg van nieuwe groenvoorzieningen dient rekening te worden gehouden met het gewenste onderhoudsniveau van de betreffende locatie. Daarnaast zijn de groeiplateiseisen en gebruiksintensiteit van belang om tot een goede soortkeuze te komen. Het heeft de voorkeur om zo veel mogelijk onderhoudsintensieve soorten te planten.

Afhandeling (klachten)meldingen

Bij het afhandelen van (klachten)meldingen wordt afgewogen of de klacht van de burger gegrond is. De klacht dient duidelijk te zijn, zodat de behandelende medewerker begrijpt waar het om gaat. Indien nodig wordt de locatie bezocht en contact opgenomen met de melder. Is de klacht gegrond dan wordt actie ondernomen om deze op te lossen. Is de klacht ongegrond, bijvoorbeeld wanneer al wordt voldaan aan het afgesproken onderhoudsniveau, dan worden geen extra maatregelen getroffen. De snelheid van afhandelen van (klachten)meldingen is conform de prestatieafspraken. Indien gewenst door de burger vindt terugkoppeling plaats over de (klachten)melding.

Particuliere initiatieven

Op dit moment zijn er binnen de gemeente twee particuliere initiatieven. Dit zijn het groenonderhoud op de begraafplaats in Erp en het pilotproject 'Groen in eigen Beheer' in de kern van Boerdonk. Wanneer na evaluatie van het pilotproject blijkt dat het succesvol is dan zal de gemeente burgers stimuleren om vergelijkbare initiatieven te ontplooiën. Door de inzet van vrijwilligers wordt over het algemeen een hogere beeldkwaliteit behaald. In de overeenkomst met de vrijwilligers in Boerdonk zijn duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot bijvoorbeeld onderhoudsniveau, subsidie, veilig werken en afvoeren van afval.

Om de uitstraling van de openbare ruimte te verbeteren worden burgers gestimuleerd om te komen met eigen initiatieven. De gemeente stelt een aanhangwagen met materieel, zoals papierprikkers en schoffels, ter beschikking. Deze aanhangwagen kan worden gebruikt bij zelfwerkzaamheid in de buurt.

Aanhangwagen voor zelfwerkzaamheid

Voor groenbedrijven is het mogelijk om rotondes te adopteren. Er worden daarbij wel eisen gesteld aan (onderhoud van) beplanting, veilig werken langs de weg en reclame-uitingen. Bij alle aanvragen voor het onderhoud van openbaar groen door particulieren wordt de specifieke situatie afgewogen tegen de op dat moment geldende situatie en beleidskaders.

Communicatie

Het is van belang om duidelijk uit te leggen op welke wijze het groen wordt aangelegd en onderhouden en wat de veranderingen zijn ten opzichte van het huidige onderhoud. Er zal regelmatig een bericht op de website en de gemeentepagina worden geplaatst over actuele werkzaamheden in het groenonderhoud en de mogelijkheid tot het zelf opzetten van opschoonacties.

Samengevat

- Onderhoudsniveaus gemeente Veghel: Centrum, Woonwijk & bedrijventerrein, Ecologisch en Buitengebied
- Onderhoud zo veel mogelijk op beeld (beeldkwaliteitsniveaus) en laag frequente handelingen op frequentie
- Bestrijding ziekten en plagen
- Verschillende mogelijkheden voor stimuleren particuliere initiatieven

Inspectieregime

Het doel van een inspectieregime is het objectief bepalen van de kwaliteit van het openbaar groen. Aan de hand hiervan kan een ingrijpmoment bepaald worden voor renovatie, vervanging of omvorming van het openbaar groen. De bomen worden niet meegenomen met deze inspecties, omdat alle bomen binnen de gemeente al worden geïnspecteerd met de boomveiligheidscontroles.

Bij het reguliere groenbeheer wordt al zo veel als mogelijk gewerkt volgens de beeldsystematiek (beeldkwaliteitsniveaus) van de CROW. Het heeft de voorkeur om ten aanzien van het incidentele onderhoud (vervanging en omvorming) ook gebruik te maken van deze systematiek. De beelden en beschrijvingen zoals opgenomen in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte bieden goede handvatten om objectief te beoordelen of ingrijpen nodig is. In tegenstelling tot het reguliere onderhoud, waar feitelijk continu wordt geïnspecteerd en ingegrepen, wordt bij het incidentele onderhoud per gebied geïnspecteerd in een lagere frequentie. Daarnaast ligt ook het niveau van wat nog acceptabel is bij het incidentele onderhoud lager dan bij het regulier onderhoud.

Omdat er geen goed beeld is van de huidige staat van het openbaar groen is een aantal uitgangspunten opgesteld om te kunnen starten met de inspecties. De komende jaren zal het inspectieregime steeds worden geëvalueerd en verder ontwikkeld. Het inspectieregime wordt opgezet op basis van de volgende uitgangspunten:

- Inspecties vinden alleen plaats binnen de bebouwde kommen. In het buitengebied bestaat het groen hoofdzakelijk uit berm, bomen, watergangen en bosjes. De bomen worden al geïnspecteerd met de boomveiligheidscontroles. Het overig groen behoeft geen inspecties op het gebied van vervanging of omvorming;
- Frequentie van de inspectie 1x per 3 jaar;
- Ingrijpmoment voor het incidenteel onderhoud is twee niveaus lager dan bij regulier onderhoud, maar kan nooit lager dan beeldkwaliteitsniveau D zijn. Bij het regulier onderhoud zijn onderhoudsniveaus afgesproken voor de verschillende gebieden. Deze onderhoudsniveaus bepalen in grote mate de netheid van het totale beeld. De schadebeelden welke opgelost dienen te worden door incidenteel onderhoud, hebben veel minder invloed op het totale beeld.

Voorbeeld van een schaalbalk te gebruiken bij de inspecties

De schaalbalk is ontleend aan Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2010 van CROW, kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte te Ede.

RAW-hoofdcodes 70.15.31/70.15.81				
Groen-beplanting-heesters-gesloten heesters-kale plekken				
				
Er zijn geen kale plekken.	Er zijn weinig kale plekken.	Er zijn hier en daar kale plekken.	Er zijn redelijk veel kale plekken.	Er zijn veel kale plekken.
kaal oppervlak 0% per 100 m ²	kaal oppervlak ≤ 5% per 100 m ²	kaal oppervlak ≤ 10% per 100 m ²	kaal oppervlak ≤ 25% per 100 m ²	kaal oppervlak > 25% per 100 m ²

- Vervanging en/of omvorming bekostigen van de bestaande budgetten (per inspectieronde worden de meest urgente situaties opgepakt binnen de huidige budgetten. Door ervaring op te doen zal blijken of de gestelde beeldkwaliteitsniveaus realistisch zijn of dienen te worden aangepast);
- Afschaffen van inboet rondes met uitzondering van de eerste twee jaar na nieuwe aanleg, na deze twee jaar wordt de beplanting opgenomen in het inspectieregime;
- Uitvoering van de inspecties door eigen medewerker gemeente (het heeft de voorkeur om de inspecties uit te laten voeren door een (op te leiden) eigen medewerker. De (gemeentelijke) inspecteur kan dan ook een rol vervullen in de afweging bij (klachten)meldingen).

In eerste instantie wordt het inspectieregime toegespitst op het groenbeheer. In een later stadium kan de inspectie worden uitgebreid naar een integrale inspectie van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Ook het afwegen van de (klachten)meldingen kan gezien worden als een uitbreiding van het inspectieregime. De melding of klacht kan eenvoudig langs de nog op te stellen 'inspectie meetlat' op basis van de beeldkwaliteitsniveaus worden gelegd om te beoordelen of wel of niet dient te worden ingegrepen.

Samengevat

- Planmatige aanpak inspectie en vervanging
- Verkrijgen objectief beeld kwaliteit openbaar groen
- Alleen nog inboet rondes < 2 jaar na aanleg
- Geen extra budget nodig

Budget en kosten in relatie tot de bezuinigingsdoelstelling

Het groenbeheerplan heeft een directe financiële relatie met verschillende exploitatiebudgetten binnen de gemeentelijke begroting. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de totale kosten, de besparingen en de exploitatiebudgetten van het groenbeheer. Voor een toelichting op de besparingen kan het hoofdstuk Bezuinigingsmogelijkheden worden geraadpleegd.

De bezuinigingsopgave voor de afdeling Beheer Openbare Ruimte (BOR) is € 1 miljoen structureel per jaar. Binnen de verschillende begrotingsposten mogen bezuinigingen afwijken wanneer de totale bezuiniging binnen de afdeling BOR wel wordt gehaald. Voor het product Groen is de bezuinigingsopgave € 250.000 per jaar voor 2013 en € 350.000 per jaar met ingang van 2014. Dit is inclusief de bezuinigingsdoelstelling van € 50.000 voor het beheer van ecologisch groen. Er zijn ook bezuinigingsmogelijkheden opgenomen die niet behoren tot product Groen, deze zijn apart vermeld. De besparingen als gevolg van dit groenbeheerplan zijn structureel en gaan in vanaf 2013. Het overzicht van de bezuinigingen in relatie tot de begrotingsposten (FCL-nummers) staat in bijlage 7. De bezuiniging op product Groen is € 348.500 en op overige producten is de bezuiniging € 48.750. Er is gerekend met realistische normprijzen waar eventuele aanbestedingsvoordelen al in zijn verwerkt.

Investerings

Om de voorgestelde bezuinigingen te realiseren is het niet nodig om investeringen te doen.

Wijziging indeling begrotingsposten

De huidige indeling van de begrotingsposten (FCL-indeling) is ingewikkeld. Het is gewenst om, waar mogelijk, begrotingsposten samen te voegen. Door de begrotingsposten van stedelijk groen, groen buitengebied en ecologisch groenonderhoud samen te voegen tot één exploitatiebudget ontstaat één totaalbudget voor het beheer van al het openbaar groen in de gemeente.

Daarnaast is het gewenst om de benodigde budgetten voor inspectie en vervanging van bomen en heesters samen te voegen tot één begrotingspost renovatie bomen en heesters. Om de hoogte van het benodigd budget te bepalen zijn de gemiddelde kosten van de afgelopen vijf jaar bekeken. Hieruit is geconcludeerd dat het gewenst is om € 54.000 van de ECL hulpmateriaalkosten stedelijk groen en € 9.000 van de ECL Onderhoudskosten stedelijk groen over te hevelen naar de begrotingspost (FCL) renovatie bomen en heesters.

Het wijzigen van de indeling van begrotingsposten heeft geen financiële consequenties.

Samengevat

- Structurele besparing product Groen € 348.500
- Geen investering nodig

Aanbevelingen

- Het is gewenst om na de evaluatie van het pilotproject 'Groen in eigen Beheer' beleid op te stellen voor het beheren van openbaar groen door derden.
- Het is gewenst de medewerkers van de afdeling Beheer Openbare Ruimte te trainen in het werken met beeldbestekken. Deze kennis kan worden gebruikt bij het regulier beheer en onderhoud, inspecties en bij de afhandeling van (klachten)meldingen.
- Het is gewenst om de mogelijkheden tot samenwerking te onderzoeken met omliggende gemeenten en/of gemeenten in As50-verband bij de uitvoering van werkzaamheden.

Literatuurlijst

Bomennota, gemeente Veghel, 2006
Groenstructuurplan, gemeente Veghel, 1997
Groenbeheerplan Landelijk Gebied, gemeente Veghel, 2008
Groenbeheerplan Stedelijk Gebied, gemeente Veghel, 2007
Handboek Openbare ruimte centrumgebied Veghel, gemeente Veghel, 2011
Keur waterschap Aa en Maas 2011, waterschap Aa en Maas, 2011
Kostenberekeningen openbaar groen, gemeente Veghel, 2012
Kosten onkruidbeheer op verhardingen, Dijk, van C.J en Kempenaar, C., 2012
Kwaliteitsbeelden integraal onderhoudsbestek, gemeente Veghel, 2009
Kwaliteitscatalogus openbare ruimte, CROW, 2010
Leefbaarheid in de gemeente Veghel, gemeente Veghel, 2009
Masterplan Veghel Centrum, gemeente Veghel, 2010
Natuurbeleidsplan, gemeente Veghel, 2009
Nota Burgerparticipatie, gemeente Veghel, 2011
Snippergroenkaart, begeleidende notitie, gemeente Veghel, 2009
Soortenbeschermingsplan Veghel, gemeente Veghel, 2011
Waarstaatjegemeente.nl Burgerrollen, PON, 2011

BIJLAGEN

1. Beschrijving beheergroepen
2. Wet- en regelgeving
3. Gemeentelijk beleid
4. Bezuinigingen groenbeheer
5. Onderhoudsniveaus gemeente Veghel
6. Beeldkwaliteitsniveaus Kwaliteitscatalogus openbare ruimte
7. Bezuinigingen in relatie tot de begrotingsposten
8. Raadsbesluit en amendement

Bijlage 1 Beschrijving beheergroepen

Beplanting

Bodembedekkers

Houtachtige beplanting met enige sierwaarde in de vorm van bloemen, bladkleur of bladvorm, welke door middel van onder- dan wel bovengrondse uitlopers de gehele bodem bedekt en waar meestal alleen de zijkanten worden gesnoeid.

Bosplantsoen

Inheemse beplanting met over het algemeen een hoge groeisnelheid en lage sierwaarde, maar vertegenwoordigt veelal wel een natuurlijke waarde. Een vak met bosplantsoen bestaat uit inheemse heesters en/of bomen.

Bosplantsoen-bos

Een inheemse beplanting bestaande uit bomen en heesters die vergelijkbaar is met bosplantsoen maar die vanwege de oppervlakte en de inrichting beheerd wordt als een bosje. Er is dus sprake van een kleine boskern, een mantel en een zoom.

Blokhaag

Hagen zijn alle tot aan de grond vertakte heesters en bomen, waarvan regelmatig de beide zijkanten en de bovenkant met een heggenschaar worden geknipt door middel van een heggenschaar of slagmes en zo in de gewenste vorm worden gehouden. Bij een blokhaag is er sprake van een aangeplant vlak van beplanting bestaande uit drie of meer rijen heesters of bomen.

Haag

Hagen zijn alle tot aan de grond vertakte heesters en bomen, waarvan regelmatig de beide zijkanten en de bovenkant met een heggenschaar worden geknipt door middel van een heggenschaar of slagmes en zo in de gewenste vorm worden gehouden. Een normale haag bestaat uit enkele of dubbele aangeplante rij van heesters of bomen. Bij meer rijen is er sprake van een blokhaag.

Heesters

Houtachtige opgaande beplanting bestaande uit gecultiveerde heesters, welke geen onder- of bovengrondse uitlopers vormen, met enige sierwaarde in de vorm van bloemen, bladkleur of bladvorm.

Vaste planten

Alle meerjarige kruidachtige beplanting welke in het najaar over het algemeen bovengronds afsterven, in de winter ondergronds overwinteren, in het voorjaar opnieuw uitgroeien en in de zomer bloeien.

Wisselperken

Beplantingsvakken welke jaarlijks worden aangeplant met éénjarige perkplanten, bollen en/of knolgewassen en waarvan de beplanting meerdere malen per jaar wordt verwisseld.

Boom

Boom

Bomen welke met normaal beheer uit kunnen groeien tot hun natuurlijke habitus, of de gewenste habitus voor een normale laanboom met een opkroonhoogte van 6-8 meter kunnen bereiken met een verhouding stam:kroon van 1:3.

In het beheer wordt onderscheid gemaakt tussen bomen met een 'normale' groeisnelheid en snelgroeiende bomen, over het algemeen wilgen en populieren. Deze bomen hebben echter een 'dubbele groeisnelheid' ten opzichte van een normale boom.

Knotboom

Een knotboom is een boom, waarvan in de jeugd de spil is ingekort tot een hoogte van 1,5 tot 2,5 meter en waarvan destijds alle takken zijn verwijderd. De nieuwe takken, die aan de spil groeien worden periodiek teruggesnoeid tot vlak tegen de knot.

Leiboom

Een leiboom wordt gedwongen in een bepaalde vorm te groeien, die afwijkt van zijn natuurlijke groeiwijze. De vorm ontstaat door de twijgen in één richting te leiden en de niet gewenste twijgen te verwijderen. Vaak bevinden de zijtakken zich in een verticaal vlak zoals leilinden, maar ook horizontale vormen zoals dakplatanen worden tot leibomen gerekend. Ook gekandelaberde lindes worden tot de leibomen gerekend. Leibomen worden over het algemeen ieder jaar gesnoeid.

Boomspiegel

Directe omgeving van de stamvoet van een boom die in de verharding of in een gazon staat. In de boomspiegel wordt regelmatig onkruid, blad- en zwerfafval verwijderd.

Gras

Gras 4x maaien

Grazige en kruidachtige vegetatie die jaarlijks vier keer wordt gemaaid. Het maaisel wordt opgeruimd. Dit zijn een aantal gazons in 't Ven fase 5 en ook struinpaden en de omgeving van banken en picknicksets.

Gras klepelen

Berm met kruidachtige vegetatie die wordt gemaaid met een machine die het maaisel meteen verkleint. Het maaisel wordt niet opgeruimd.

Berm zandweg

Berm met kruidachtige vegetatie gesitueerd langs een onverharde weg in het buitengebied. Het beheer is zeer extensief en alleen gericht op het voorkomen van bosvorming.

Gazon

Gras met een zeer intensief maaibeheer. Deze beheergroep bestaat uit de intensief beheerde gazons die ± 24 keer per jaar worden gemaaid. De extensief beheerde gazons behoren tot de beheergroep recreatief grasveld.

Gazon hondenpoep

Gras met een intensief maaibeheer dat bovendien wordt gebruikt als hondenuitlaatroute waar de uitwerpselen regelmatig worden verwijderd.

Recreatief grasveld

Gazon/gras met een extensief maaibeheer. Deze beheergroep bestaat uit extensief beheerde gazons die ± 12 keer per jaar worden gemaaid. Deze beheergroep was voorheen genaamd extensief gazon.

Schraal gras 1x

Extensief beheerde grazige en kruidachtige inheemse vegetatie die jaarlijks wordt gemaaid. Het maaisel wordt opgeruimd.

Schraal gras 2x

Extensief beheerde grazige en kruidachtige inheemse vegetatie die jaarlijks 2 maal wordt gemaaid. Het maaisel wordt opgeruimd.

Begrazen

Extensief beheerde grazige en kruidachtige inheemse vegetatie die wordt beheerd door middel van begrazing door koeien of schapen.

Verharding

Gesloten verharding

De verhardingen met een gesloten asfalt- of betondeklaag en liggen op speelveldjes en/of parken. In het kader van het groenbeheer wordt hier alleen blad geruimd

Elementverharding

Alle verhardingen met een deklaag bestaande uit klinkers of tegels met voegen. In het kader van dit beheerplan wordt hier onkruidbestrijding uitgevoerd en blad geruimd.

Ongebonden verharding

Paden die voorzien zijn van een toplaag van halfverhardingsmateriaal. In het kader van dit beheerplan wordt hier onkruidbestrijding uitgevoerd en blad geruimd.

Water

Waterpartijen

Dit zijn de open stadswateren en de havens. In het kader van dit beheerplan bestaat het onderhoud uit het regelmatig verwijderen van vegetatie en drijfvuil. Grootschalig periodiek onderhoud zoals het baggeren valt buiten de kaders van dit beheerplan.

Oevers

Het betreft hier de overgang tussen land en water die, afhankelijk van de flauwte van het talud smaller of breder kan zijn. De vegetatie bestaat uit oeverplanten.

Moeras

Dit zijn geïsoleerde terreinen met een begroeiing van zeggen, riet, biezen en andere hoogopgaande kruidachtige soorten. De omstandigheden zijn zeer nat; zeker in de herfst en winter met water boven maaiveld. Lokaal langs de randen is sprake van een beperkte opslag van houtige gewassen. Het beheer bestaat uit het extensief verwijderen van vegetatie om verlanding en dichtgroeien te voorkomen.

Poelen

De in de natuurterreinen voorkomende of aangelegde kleine wateren met als doel een ecologische leefgemeenschap te realiseren ten behoeve van de van water afhankelijke dieren zoals reptielen en amfibieën.

Greppels

Alle sloten en greppels die niet jaarlijks worden onderhouden. Het extensieve onderhoud is gericht op het onderdrukken van houtig opschot.

Schouwsloten

Alle waterlopen met schouwplicht waar het onderhoud dient plaats te vinden vóór de door het waterschap vastgestelde schouwdatum. Het onderhoud vindt plaats volgens de normen van het waterschap.

Waterschapslopen

Waterlopen die zijn opgenomen in de legger van het waterschap waarvan alleen het slootmaaisel geruimd dient te worden door de gemeente. Het waterschap maait zelf deze waterlopen.

Overige watergangen

Sloten langs verharde wegen en watervoerende sloten binnen de bebouwde kommen waar het volledige onderhoud jaarlijks wordt uitgevoerd door de gemeente.

Meubilair

Afrasteringen

Al of niet permanente afrasteringen zoals gaashekwerken, plantsoenhekken of paal met draad. Het dagelijks onderhoud bestaat vooral uit inspecties en reparaties.

Banken

Zitgelegenheid uitgevoerd in beton, hout, kunststof, metaal of een combinatie hiervan, eventueel uitgevoerd met rug- en/of armleuningen. Het dagelijks onderhoud bestaat vooral uit inspecteren, schoonmaken, schilderen en repareren.

Prullenbakken

Permanent geplaatste afvalbakken met een inhoud van ca. 50 liter al dan niet voorzien van deksel dan wel slot. Het dagelijks onderhoud bestaat vooral uit het regelmatig ledigen, inspecteren en repareren.

Overig meubilair

Dit zijn te beheren objecten die niet onder bovenstaande categorieën vallen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan fonteinen, vlonders, paaltjes (van hondenuitlaatroutes) of bloembakken.

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

Onkruidbestrijding op verhardingen

Bij de chemische onkruidbestrijding op verhardingen wordt het middel Roundup Evolution ingezet. De werkzame stof is glyfosaat. In het wettelijke gebruiksvoorschrift van dit middel is opgenomen dat de toepassing op verhardingen moet geschieden volgens een gecertificeerd systeem. De DOB-methode (Duurzaam Onkruidbeheer op Verhardingen) is op dit moment het enige gecertificeerde systeem en vormt de basis voor de criteria voor een duurzame toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen. De criteria zijn gericht op het verminderen van de emissie van onkruidbestrijdingsmiddel naar het oppervlaktewater en het grondwater. Toepassing van glyfosaat op verhardingen is uitsluitend toegestaan onder certificaat volgens de criteria 'Toepassing glyfosaat op verhardingen' van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer. De gemeente gebruikt in beperkte mate glyfosaat volgens de normen van DOB, certificering Brons. In 2012 worden de richtlijnen voor het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen waarschijnlijk verder aangescherpt.

Flora- en faunawet

De bescherming van planten- en diersoorten, zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden, is vastgelegd in de Flora- en faunawet, die sinds 2002 van kracht is. De verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn van toepassing op aangewezen beschermde soorten. Voor de andere soorten geldt een zorgplicht: een ieder die weet of kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna oplevert, is verplicht dergelijk handelen achterwege te laten dan wel alle maatregelen te nemen die deze gevolgen kunnen voorkomen, beperken of ongedaan maken.

Op termijn zal de Flora- en Faunawet opgaan in de nieuwe Wet Natuur. Deze wet zal de Boswet, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet gaan vervangen. Op dit moment is niet duidelijk wat de concrete gevolgen zullen zijn voor het groenbeheer.

Zorgplicht

Boomeigenaren dienen volgens het Burgerlijk Wetboek (artikel 6.162) te voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Zorgplicht houdt in dat er regelmatig boomveiligheidscontroles en onderhoud wordt gepleegd ter voorkoming van schade aan derden.

Boswet en Algemeen Plaatselijke Verordening

Voor het kappen van bomen is een omgevingsvergunning nodig wanneer de boom op de Lijst van kapvergunningplichtige bomen van de gemeente staat. In sommige gevallen kan ook de Boswet van toepassing zijn.

Beschikking Bestrijding Bacterievuur

Sommige bomen, met name meidoorn, zijn vatbaar voor bacterievuur. Het ministerie van LNV heeft gebieden aangewezen waar extra bescherming geldt, de zogenaamde bufferzones. Hierbinnen is de bestrijding van bacterievuur verplicht en is het aanplanten van bacteriegevoelige planten verboden. Het noordoostelijk gedeelte van de gemeente Veghel behoort tot zo'n bufferzone.

Akkerdistelverordening Noord-Brabant 2007

Deze provinciale verordening verplicht de gebruikers, eigenaren, erfpachters of vruchtgebruikers van gronden deze gronden, voor zover het betreft landbouwgronden en een strook van 100m daaraan grenzend, te zuiveren van akkerdistels (*Cirsium arvense*), voordat zij tot bloei komen. Als deze verplichting niet of niet behoorlijk wordt nagekomen, kan de gemeente de verantwoordelijke hierop aanspreken.

Keur waterschap Aa en Maas, 2011

Voor schouwwatergangen geldt een onderhoudsplicht. De onderhoudsplicht berust bij eigenaren en gebruikers van een aan een oppervlaktewater grenzend perceel en strekt zich uit tot de halve breedte van het aan die gronden grenzende oppervlaktewaterlichaam. Indien een (schouw)watergang op of bij de grens ligt van gronden van verschillende eigenaren of gebruikers, zijn beiden dus voor de helft verantwoordelijk voor het onderhoud.

Jaarlijks controleert (schouwt) het waterschap of is voldaan aan het verplicht onderhoud, om zo te bepalen of de wateraan- en afvoer nergens worden belemmerd, de schouwdatum is 15 november. Bij leggerwatergangen zonder onderhoudspad geldt ook een ontvangstplicht van het maaisel voor de aanliggende grondgebruikers. Deze hoofdwatergangen worden in opdracht van het Waterschap geveegd.

Pootrecht

In een deel van de gemeente staan bomen langs wegen en paden in (over)pootrecht. Pootrecht is het recht om bomen te hebben, te vellen en te herplanten in de berm van de openbare weg aangrenzend aan eigen erf of perceel. De houder van pootrecht heeft zorgplicht, recht op oogst en het onderhoud aan bermen en sloten dient op een normale wijze plaats te kunnen vinden. Bomen met pootrecht zijn geen gemeentelijk eigendom en worden daarom in dit groenbeheerplan verder buiten beschouwing gelaten.

Bijlage 3 Gemeentelijk Beleid

De opsomming van relevant beleid voor het groenbeheer staat in chronologische volgorde.

Groenstructuurplan, 1997

Het Groenstructuurplan Veghel geeft aan op welke locatie wat voor soort groen is gewenst. Er wordt onderscheid gemaakt tussen structuurdragend, structuurondersteunend en structuurloos groen. Het structuurdragend groen vormt de hoofdgroenstructuur en zijn o.a. het beekdal van de Aa, het Duits lijntje, de hoofdontsluiting en de wijkontsluiting. De structuurondersteunende groenelementen zijn o.a. de fietsstructuur en het wijkgroen. Structuurloos groen is het buurtgroen.

Landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel en Landschapsbeleidsplan Veghel, 2001

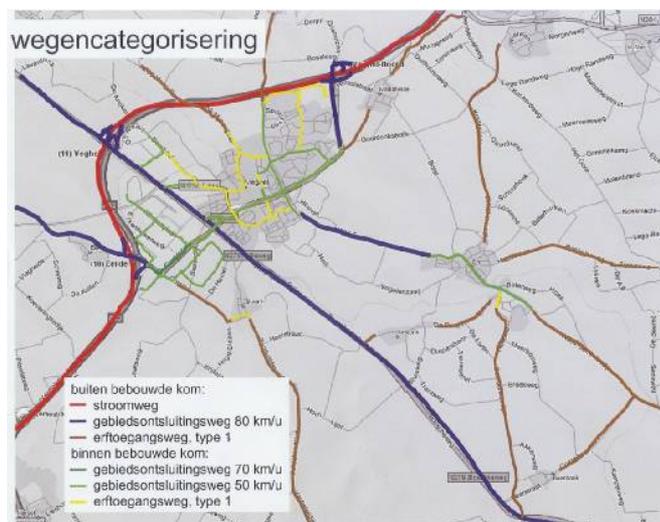
Het Landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel bevat de gezamenlijke landschapsvisie van de gemeenten Boekel, Uden en Veghel. Het Landschapsbeleidsplan Veghel bevat het uitvoeringsgedeelte. Daarin is een beheervisie opgenomen voor de landschapselementen in het buitengebied.

Masterplan de Aa-Veghel, 2004

De gemeente en het waterschap Aa en Maas hebben gezamenlijk het Masterplan Aa-Veghel opgesteld en uitgevoerd. Er zijn verschillende terreinen ingericht als ecologische verbindingszone, waterbergingsgebied, landschapselement of recreatief object. Om de terreinen goed en eenduidig te kunnen beheren zijn ook een gezamenlijke beheervisie en een beheerplan opgesteld. De uitvoering van het beheer en onderhoud is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en waterschap en wordt uitgevoerd aan de hand van gezamenlijke onderhoudscontracten.

Nota Hoofdwegenstructuur, 2008

De gemeente heeft in de Nota Hoofdwegenstructuur een wegcategorisering opgesteld. In deze wegcategorisering zijn, zowel binnen als buiten de bebouwde kommen, verschillende typen wegen onderscheiden. De indeling is weergegeven op de kaart 'wegcategorisering'.

Bomennota, 2007

De Bomennota heeft tot doel het duurzaam behouden, ontwikkelen en beschermen van het bomenbestand in de gemeente. Er worden mogelijkheden tot kwaliteitsverbetering van de boomstructuur gegeven. Het gaat hierbij om het behouden van de eenheid van de boomstructuur, het duurzaam inrichten van de groeiplaats, een goede afweging in sortimentskeuze en het planmatig beheer van de bomen.

Groenbeheerplan Stedelijk Gebied, 2007

De wens om meer inzicht te krijgen in het groenbeheer binnen de bebouwde kommen van de gemeente was de aanleiding voor het opstellen van dit groenbeheerplan. Er is een indeling gemaakt in onderhoudsniveaus van het openbaar groen: hoog, normaal, laag en ecologisch. In het centrum werd voorgesteld het groen intensiever te onderhouden dan in de woonwijken en aan de randen van de bebouwde kommen werd het onderhoud extensiever.

Groenbeheerplan Landelijk Gebied, 2008

De wens om meer inzicht te krijgen in het beheer van gemeentelijke groenvoorzieningen (o.a. bomen, houtsingels, gras en watergangen) in het landelijk gebied van de gemeente was de aanleiding voor het opstellen van dit groenbeheerplan. Doel van het groenbeheerplan was een eenduidig en efficiënt beheer van de gemeentelijke groenvoorzieningen met behoud en versterking van de landschappelijke en ecologische waarden. De belangrijkste veranderingen die werden voorgesteld, waren de invoering van structureel boombeheer, invoering van boomveiligheidscontroles en de uitbreiding van gebieden met ecologisch bermbeheer.

Natuurbeleidsplan, 2009

Het Natuurbeleidsplan geeft op hoofdlijnen richting aan het behouden en versterken van de biodiversiteit en het voorkomen van verlies van natuurwaarde bij het ruimtegebruik, ruimtelijke ontwikkelingen en beheer.

Kwaliteitshandboek Hoofdplanstructuur Veghels Buiten, 2010

Het Masterplan is bepalend voor de ontwikkeling van Veghels Buiten. Een uitwerking van het Masterplan is het kwaliteitshandboek. Uitgangspunt is dat de enclaves vrij in het landschap liggen. Essentieel hierbij is dat er voldoende maat voor het landschap (groene mal) is rondom de clusters en het landschap zich als eenheid kan manifesteren. De groene mal waarborgt de woonkwaliteit.

Masterplan Veghel Centrum 2030, 2010

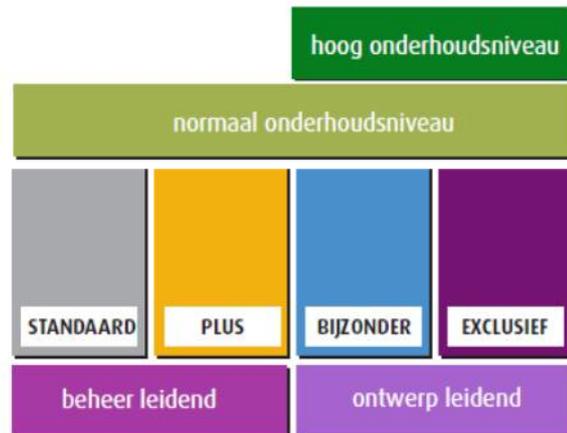
Het masterplan beschrijft de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het centrumgebied van Veghel voor de periode tot 2030. Het masterplan schetst een ambitie, maar tegelijkertijd zo realistisch mogelijk beeld, dat in hoge mate is gericht op het benutten en versterken van de typische Veghelse identiteiten. De uitgangspunten daarbij zijn:

- het versterken van de (koopkracht)binding van de eigen inwoners aan het centrumgebied;
- een levendig centrum;
- het versterken van de woonfunctie in het centrumgebied.

Om deze uitgangspunten te realiseren, is een kwaliteitsslag noodzakelijk. Die spitst zich vooral toe op verbetering en vergroening van de openbare ruimte, het behouden en versterken van cultuurhistorische waarden en het toevoegen van aansprekende architectuur.

Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte centrumgebied Veghel, 2011

Het kwaliteitshandboek geeft randvoorwaarden voor het inrichten van de openbare ruimte in het kader van het Masterplan Veghel Centrum 2030. In het kwaliteitshandboek is een indeling van het centrumgebied van Veghel gemaakt in de kwaliteitsniveaus. De gebieden met de kwaliteitsniveaus standaard en plus liggen binnen de begrenzing van het onderhoudsniveau normaal uit het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied. De gebieden met kwaliteitsniveau bijzonder en exclusief liggen binnen de begrenzing van onderhoudsniveau hoog uit het Groenbeheerplan Stedelijk Gebied. In het kwaliteitshandboek is aangegeven dat in de kwaliteitsniveaus bijzonder en exclusief niet vanzelfsprekend voor onderhoudsniveau hoog hoeft te worden gekozen. Wanneer men hier met onderhoudsniveau normaal af kan, is dit ook mogelijk.

Bijlage 4 Bezuinigingen groenbeheer

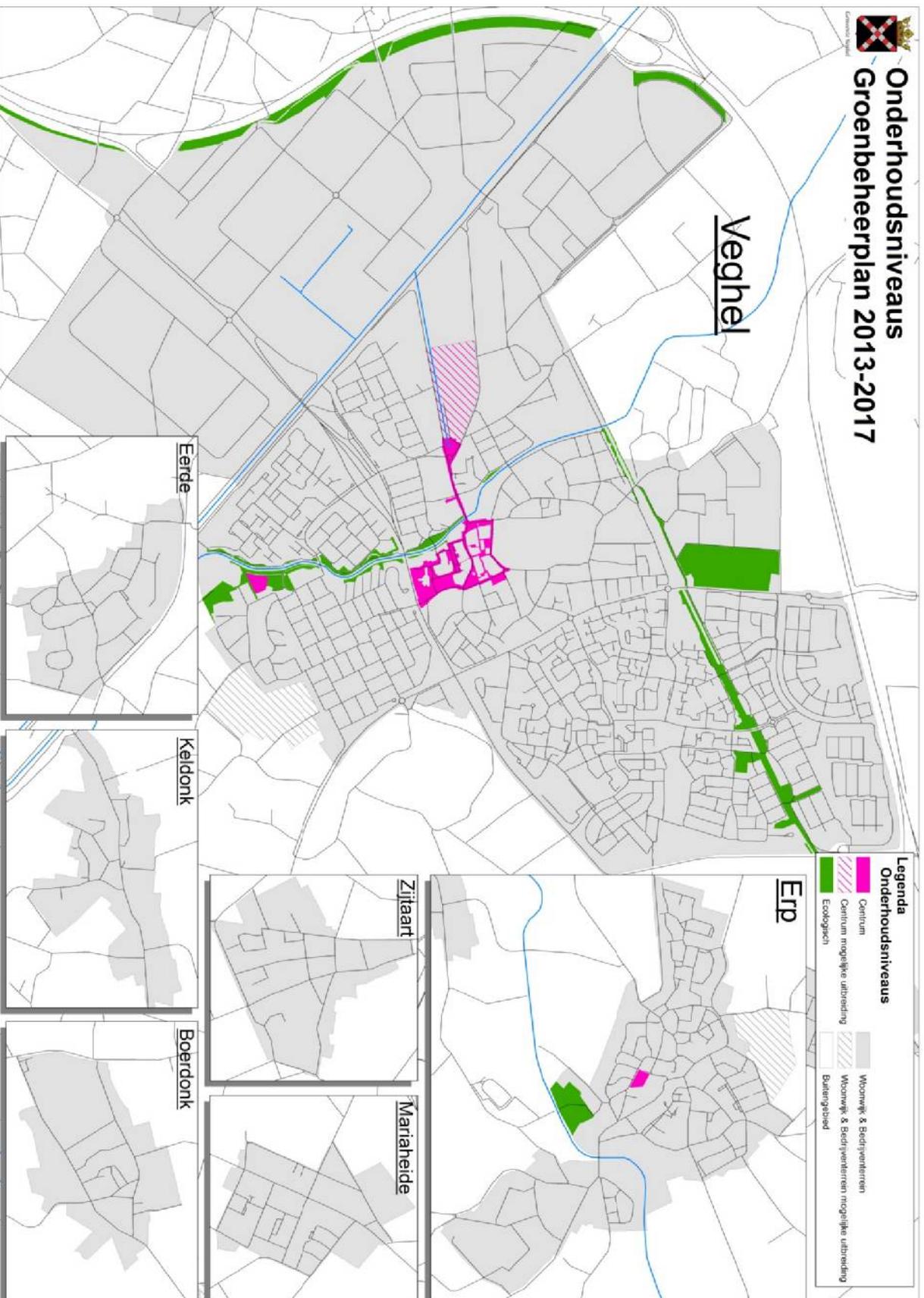
Nr.	Bezuinigingsmogelijkheid	Besparing (structureel per jaar)	FCL	Investing nodig?	Voordelen	Nadelen
1	Verlagen budget voor EVZ's (ecologische verbindingsszones) Huidig budget is hoger dan benodigde middelen, ook voor toekomst geen verwachting extra middelen nodig te hebben. Daarnaast wordt door meer gebieden te gaan begrazen (i.p.v. maaien en ruimen) een besparing gehaald.	€ 65.000	65605100	Nee	Beheer EVZ's blijft gehandhaafd Eenvoudig te realiseren	
2	Verlagen budget voor extern personeel Huidig budget is hoger dan benodigde middelen.	€ 50.000	65604000	Nee	Eenvoudig te realiseren	Minder flexibiliteit om externe capaciteit of expertise in te huren Hogere werkdruk van medewerkers
3	Verlagen budget Kloostertuin Zijlaart Wegens herinrichting van de locatie is het huidig budget hoger dan de benodigde middelen.	€ 8.000	65604100	Nee	Eenvoudig te realiseren	
4	Verminderinzet medewerkers Per 1-3-2012 is er door verschuiving tussen productiegroepen 20 uur per week minder inzet van buitendienstmedewerkers.	€ 50.000	65604000	Nee	Wijziging is al doorgevoerd	
5	Verlagen frequentie boomveiligheidscontroles Langs doorgaande wegen en speelplekken binnen de bebouwde kommen 1x per 3 jaar bomen controleren op veiligheid (i.p.v. 1x per jaar), huidige frequentie blijkt hoger dan nodig. Attentiebomen worden wel 1x per jaar gecontroleerd.	€ 6.000	65604000	Nee	Wordt nog steeds voldaan aan de wettelijke zorgplicht Geen effect op de beeldkwaliteit Eenvoudig te realiseren	

Nr.	Bezuinigingsmogelijkheid	Besparing (structuurel per jaar)	FCL	Investerings nodig?	Voordelen	Nadelen
6	Extensiveren onderhoud wegbermen Alle bermen worden 1x per jaar geklepeeld (i.p.v. 2x per jaar maaien en ruimen langs doorgaande wegen), behalve bermen met ecologische potentie die worden 1x per jaar gemaaid en geruimd (i.p.v. 2x per jaar). Niet meer bijmaaien rondom bomen langs doorgaande wegen (overige bomen in buitengebied werden al niet meer gedaan). Niet meer extra klepelen van meterstrook langs wegen (1x i.p.v. 2x per jaar), kruispunten worden wel 2x per jaar geklepeeld. Recreatieve routes worden 4x per jaar gemaaid.	€ 41.000 € 15.000	62101000 65604000	Nee	Verkeersremmend Vrij zicht op kruispunten blijft gehandhaafd (verkeersveiligheid) Betere overlevingskansen voor kleine dieren Eenvoudig te realiseren	Minder (kans op) bloeiende berm Behaalde verschralling van de berm lang doorgaande wegen wordt teniet gedaan Verschrallingstempo berm met ecologische potentie wordt vertraagd Minder net beeld Mogelijk te weinig maaisel om te voldoen aan leveringsverplichting bermmaaisel
7	Extensiveren onderhoud gazons Alle gazons beheren als recreatief gras (i.p.v. intensief gazon).	€ 35.000	65604000	Nee	Eenvoudig te realiseren	Minder net beeld
8	Wijziging maaionderhoud niet watervoerende watergangen (zaksloten) Overige watergangen zijn in te delen in watervoerende watergangen en inziende watergangen (zogenoemde zaksloten). De watervoerende watergangen hebben een functie voor de ontwatering van de weg(fundering) en/of gronden van aanliggende eigenaren/gebruikers. De zaksloten hebben een functie bij het opvangen van regenwater en het laten wegzakken in de bodem. Deze watergangen zijn van minder belang voor de waterhuishouding. De zaksloten worden 1x per jaar geklepeeld met een horizontale bewerking ter hoogte van het maaiveld (i.p.v. 1x per jaar uitmaaien en afvoeren).	€ 6.000	62101000	Nee	Positief effect op flora- en fauna	Minder net beeld Ontevreden burgers Dichtgroeien van de watergang Mogelijk te weinig maaisel om te voldoen aan leveringsverplichting slootmaaisel

Nr.	Bezuinigingsmogelijkheid	Besparing (structuurel per jaar)	FCL	Investeringsnodig?	Voordelen	Nadelen
99	Kappen laanbomen met kleine plantatstand in buitengebied Veel bomen in het buitengebied staan in de rij erg dicht op elkaar. Door te dunnen (om en om verwijderen van de bomen) krijgen de gehandhaafde bomen meer groei ruimte. De laanstructuur blijft behouden. Het gaat om ongeveer 5000 stuks, dat is 18% van de gemeentelijke laanbomen in het buitengebied. Ook kunnen mogelijkheden worden onderzocht om langs één zijde van zandwegen bomen en beplanting te verwijderen i.v.m. doorgang landbouwmachines.	€ 20.000	65605000	Nee, verwachting is dat het kosten-neutraal kan worden uitgevoerd. Dit is wel afhankelijk van hoeveelheid en dikte van de bomen.	Gehandhaafde bomen krijgen meer ruimte om uit te groeien Minder onderhoudsnoei nodig bij gehandhaafde bomen Minder obstakels bij uitvoering berm- en slootonderhoud Geen kapvergunning nodig bij dunning Laanstructuur blijft behouden dus weinig invloed op totale beeld	Weerstand burgers Niet terug te draaien
10	Kappen knobomen met kleine plantatstand in buitengebied Veel knobomen in het buitengebied staan erg dicht op elkaar. Knobomen die < 4 meter van elkaar staan worden in de rij gedund (om en om verwijderd). De laanstructuur blijft behouden. Het gaat om ongeveer 250 stuks, dat is 16% van de gemeentelijke knobomen in het buitengebied.	€ 7.500	65605000	Nee, zie punt 9.	Investering is na 1,5 jaar terugverdiend Minder obstakels bij uitvoering berm- en slootonderhoud Geen kapvergunning nodig bij dunning Laanstructuur blijft behouden dus weinig invloed op totale beeld	Weerstand burgers Niet terug te draaien
11	Wijziging bestrijding bladluizen Geen inzet van lieveheersbeestjes meer ter bestrijding van bladluizen in bomen, maar de inzet van goedkoopste wettelijk toegelaten methode, zoals een biologisch bestrijdingsmiddel op basis van vetzuren.	€ 1.750	67230001	Nee	Eenvoudig te realiseren Bladluizen worden effectiever bestreden	Mogelijk verbod op toepassing van biologische bestrijdingsmiddelen voor deze doeleinden.
12	Verlagen beeldkwaliteitsniveau: overgroei Zowel in het centrum als de woonwijken het onderhoud met betrekking tot overgroei van beplanting of gras verlagen naar respectievelijk beeldkwaliteitsniveau B en C.	€ 34.000	65604000	Nee		Minder net beeld Mogelijk hinder door overgroei bij voet- en fietspaden (verkeersveiligheid)

Nr.	Bezuinigingsmogelijkheid	Besparing (structuurel per jaar)	FCL	Investerings nodig?	Voordelen	Nadelen
13	Verlagen beeldkwaliteitsniveau : snoelbeeld Zowel in het centrum, de woonwijken en het buitengebied het snoelen van bospantsoen, hagen en heesters verlagen naar respectievelijk beeldkwaliteitsniveau B, C en C.	€ 44.000	65604000	Nee		Minder net beeld Bij weer verhogen van kwaliteitsbeeld is extra snoeironde nodig
14	Verlagen onderhoudsniveau centrumgebieden, uitzonderd centrum Veghel De winkelcentra en dorpskernen worden gewijzigd van niveau centrum naar niveau woonwijk & bedrijventerrein. Alleen het centrumgebied van Veghel en de begraafplaatsen blijven worden onderhouden op niveau centrum.	€ 14.000	65604000 62105000	Nee		Minder net beeld Weerstand burgers (met name wijk- en dorpsraden) Geen bloembakken in niveau woonwijk & bedrijventerrein

Bijlage 5 Onderhoudsniveaus gemeente Veghel

Bijlage 6 Beeldkwaliteitsniveaus Kwaliteitscatalogus openbare ruimte

De schaalbalken zijn ontleend aan Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2010 van CROW, kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte te Ede.

RAW-hoofdcodes 70.12.31/70.12.81				
Groen-beplanting-bodembedekkers-snoeibeeld				
A ⁺	A	B	C	D
				
De bodembedekkers hebben geen storende takken.	De bodembedekkers hebben weinig storende takken.	De bodembedekkers hebben hier en daar storende takken.	De bodembedekkers hebben redelijk veel storende takken.	De bodembedekkers hebben veel storende takken.
storende takken 0% per 100 m ²	storende takken ≤ 5% per 100 m ²	storende takken ≤ 10% per 100 m ²	storende takken ≤ 20% per 100 m ²	storende takken > 20% per 100 m ²

RAW-hoofdcodes 70.12.14/70.12.64				
Groen-beplanting-bodembedekkers-overgroei randen verharding of gras				
A ⁺	A	B	C	D
				
De rand van de verharding of het gras is volledig zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is goed zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is redelijk zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is niet zichtbaar.
gemiddelde lengte overgroei 0 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 5 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 15 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 25 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei > 25 cm per 100 m ¹
maximale lengte overgroei 0 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei ≤ 30 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei ≤ 30 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei ≤ 45 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei > 45 cm per 100 m ¹

Groen-beplanting-heesters-snoeibeeld en vitaliteit

A ⁺	A	B	C	D
				
De heesters ogen fris en verzorgd. Er zijn geen dode takken aanwezig en het blad heeft de juiste kleur en grootte.	De meeste heesters ogen fris en verzorgd. Er zijn nauwelijks dode takken en het blad heeft nagenoeg de juiste kleur en grootte.	De heesters krijgen hier en daar een 'holle' vorm en er zijn incidenteel dode takken. Het blad heeft op enkele plekken na de juiste kleur en grootte.	Redelijk veel heesters zijn 'hol'. Hier en daar zijn dode takken aanwezig en heeft het blad niet de juiste kleur en grootte. De heesters laten iets meer blad los dan normaal in de tijd van het jaar.	De heesters zijn 'hol'. Er zijn regelmatig dode takken aanwezig. Het blad heeft niet de juiste kleur en grootte. De heesters laten blad eerder los dan normaal in de tijd van het jaar. De heesters 'kwarren' duidelijk.
afwijking kleur en grootte blad 0% per 100 m ²	afwijking kleur en grootte blad ≤ 1% per 100 m ²	afwijking kleur en grootte blad ≤ 5% per 100 m ²	afwijking kleur en grootte blad ≤ 10% per 100 m ²	afwijking kleur en grootte blad > 10% per 100 m ²
dode takken 0% per 100 m ²	dode takken ≤ 1% per 100 m ²	dode takken ≤ 5% per 100 m ²	dode takken ≤ 10% per 100 m ²	dode takken > 10% per 100 m ²
habitus herkenbaar ja	habitus herkenbaar ja	habitus herkenbaar ja	habitus herkenbaar ja	habitus herkenbaar nee
mate 'holle' heesters 0% per 100 m ²	mate 'holle' heesters 0% per 100 m ²	mate 'holle' heesters ≤ 2,5% per 100 m ²	mate 'holle' heesters ≤ 5% per 100 m ²	mate 'holle' heesters > 5% per 100 m ²
storende takken 0% per 100 m ²	storende takken ≤ 5% per 100 m ²	storende takken ≤ 10% per 100 m ²	storende takken ≤ 20% per 100 m ²	storende takken > 20% per 100 m ²

Groen-beplanting-heesters-overgroei randen verharding of gras

A ⁺	A	B	C	D
				
De rand van de verharding of het gras is volledig zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is goed zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is redelijk zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is niet zichtbaar.
gemiddelde lengte overgroei 0 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 10 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 25 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 40 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte overgroei > 40 cm per 100 m ¹
maximale lengte overgroei 0 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei ≤ 30 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei ≤ 45 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei ≤ 75 cm per 100 m ¹	maximale lengte overgroei > 75 cm per 100 m ¹

Groen-beplanting-haag-snoeibeeld geschoren hagen

A ⁺	A	B	C	D
				
De strakke lijnen van de haag zijn duidelijk zichtbaar. Er steken geen uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn goed zichtbaar. Er steken weinig uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn redelijk zichtbaar. Hier en daar steken kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken redelijk veel kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken veel uitlopers uit de haag. De haag heeft zich ontwikkeld tot losse heesterrand.
gemiddelde lengte uitlopers 0 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte uitlopers ≤ 10 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte uitlopers ≤ 20 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte uitlopers ≤ 30 cm per 100 m ¹	gemiddelde lengte uitlopers > 30 cm per 100 m ¹
maximale lengte uitgroeïende uitlopers 0 cm per 100 m ¹	maximale lengte uitgroeïende uitlopers ≤ 30 cm per 100 m ¹	maximale lengte uitgroeïende uitlopers ≤ 40 cm per 100 m ¹	maximale lengte uitgroeïende uitlopers ≤ 50 cm per 100 m ¹	maximale lengte uitgroeïende uitlopers < 50 cm per 100 m ¹

Groen-beplanting-onkruid

A ⁺	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is nauwelijks onkruid.	Er is plekgewijs onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking 0% per 100 m ²	bedekking ≤ 20% per 100 m ²	bedekking ≤ 40% per 100 m ²	bedekking > 40% per 100 m ²	bedekking > 40% per 100 m ²
bedekking door resten 0% per 100 m ²	bedekking door resten ≤ 10% per 100 m ²	bedekking door resten ≤ 25% per 100 m ²	bedekking door resten > 25% per 100 m ²	bedekking door resten > 25% per 100 m ²
maximale hoogte 0 cm per 100 m ²	maximale hoogte ≤ 10 cm per 100 m ²	maximale hoogte ≤ 30 cm per 100 m ²	maximale hoogte ≤ 50 cm per 100 m ²	maximale hoogte > 50 cm per 100 m ²
zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming ja

Groen-beplanting-natuurlijk afval

A ⁺	A	B	C	D
				
Er is geen bladafval/ bloesem.	Er is weinig bladafval/ bloesem.	Er is redelijk veel bladafval/bloesem.	Er is veel bladafval/ bloesem.	Er is zeer veel bladafval/bloesem.
bedekking 0% per 100 m ²	bedekking ≤ 15% per 100 m ²	bedekking ≤ 30% per 100 m ²	bedekking ≤ 50% per 100 m ²	bedekking > 50% per 100 m ²
maximale dikte 0 cm per 100 m ²	maximale dikte ≤ 2 cm per 100 m ²	maximale dikte ≤ 5 cm per 100 m ²	maximale dikte ≤ 10 cm per 100 m ²	maximale dikte > 10 cm per 100 m ²

Groen-beplanting-zwerfafval grof

A ⁺	A	B	C	D
				
Er ligt geen grof zwerfafval.	Er ligt weinig grof zwerfafval.	Er ligt redelijk veel grof zwerfafval.	Er ligt veel grof zwerfafval.	Er ligt zeer veel grof zwerfafval.
grof zwerfafval (> 10 cm) 0 stuks per 100 m ²	grof zwerfafval (> 10 cm) ≤ 3 stuks per 100 m ²	grof zwerfafval (> 10 cm) ≤ 10 stuks per 100 m ²	grof zwerfafval (> 10 cm) ≤ 25 stuks per 100 m ²	grof zwerfafval (> 10 cm) > 25 stuks per 100 m ²

Groen-beplanting-zwerfafval fijn

A ⁺	A	B	C	D
				
Er ligt geen fijn zwerfafval.	Er ligt weinig fijn zwerfafval.	Er ligt redelijk veel fijn zwerfafval.	Er ligt veel fijn zwerfafval.	Er ligt zeer veel fijn zwerfafval.
fijn zwerfafval (≤ 10 cm) 0 stuks per m ²	fijn zwerfafval (≤ 10 cm) ≤ 3 stuks per m ²	fijn zwerfafval (≤ 10 cm) ≤ 10 stuks per m ²	fijn zwerfafval (≤ 10 cm) ≤ 25 stuks per m ²	fijn zwerfafval (≤ 10 cm) > 25 stuks per m ²

Groen-gras-recreatief grasveld-graslengte

A+	A	B	C	D
				
Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras A uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras A uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras B uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras B uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is te lang of te kort gemaaid voor het gewenste doel en komt niet overeen met recreatief gras B uit de Standaard RAW Bepalingen.
maximale hoogte voor maaien ≤ 80 mm per 100 m ²	maximale hoogte voor maaien ≤ 80 mm per 100 m ²	maximale hoogte voor maaien ≤ 100 mm per 100 m ²	maximale hoogte voor maaien ≤ 100 mm per 100 m ²	maximale hoogte voor maaien > 100 mm per 100 m ²
minimale hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ²	minimale hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ²	minimale hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ²	minimale hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ²	minimale hoogte na maaien < 30 mm per 100 m ²
maximale hoogte na maaien ≤ 40 mm per 100 m ²	maximale hoogte na maaien ≤ 40 mm per 100 m ²	maximale hoogte na maaien ≤ 50 mm per 100 m ²	maximale hoogte na maaien ≤ 50 mm per 100 m ²	maximale hoogte na maaien > 50 mm per 100 m ²
toegestaan hoogteverschil ≤ 10 mm per 100 m ²	toegestaan hoogteverschil ≤ 10 mm per 100 m ²	toegestaan hoogteverschil ≤ 15 mm per 100 m ²	toegestaan hoogteverschil ≤ 15 mm per 100 m ²	toegestaan hoogteverschil > 15 mm per 100 m ²

Groen-gras-natuurlijk afval

A+	A	B	C	D
				
Er is geen bladafval/bloesem.	Er is weinig bladafval/bloesem.	Er is pleksgewijs bladafval/bloesem.	Er is redelijk veel bladafval/bloesem.	Er is veel bladafval/bloesem.
bedekking 0% per 100 m ²	bedekking ≤ 5% per 100 m ²	bedekking ≤ 10% per 100 m ²	bedekking ≤ 25% per 100 m ²	bedekking > 25% per 100 m ²
maximale dikte 0 cm per 100 m ²	maximale dikte ≤ 3 cm per 100 m ²	maximale dikte ≤ 10 cm per 100 m ²	maximale dikte ≤ 30 cm per 100 m ²	maximale dikte > 30 cm per 100 m ²

Bijlage 7 Bezuinigingen in relatie tot de begrotingsposten

FCL-naam	FCL-nummer	ECL	Benodigd budget	Besparing	Opmerkingen
Stedelijk groen	65604000	(Hulp)materiaalkosten	€ 119.726		
		Brandstofkosten	€ 7.537		
		Kapitaallasten	€ 17.427		
		Afvalverwerking en -verwijdering	€ 98.570	€ 8.000	extensiveren onderhoud wegbermen
		Kosten extern personeel (Manager)	€ 18.395	€ 50.000	minder inhuur extern personeel
		Kostenplaats BOR	€ 753.720	€ 50.000	vermindering inzet medewerkers
		Onderhoudskosten	€ 717.154	€ 140.000	div. besparingen stedelijk groen
		Stelposten	€ 2.870		
		Verzekeringen	€ 1.847		
		Kostenplaats BOR	€ 2.130		
Kloostertuin Zijtaart	65604100	Kostenplaats BOR	€ 25.000	€ 8.000	overschot budget vanwege herinrichting
Renovatie bomen en heesters	65604200	Kosten extern personeel (Manager)	€ 7.164		
		Kostenplaats BOR	€ 6.390		
		Onderhoudskosten	€ 34.825		
		Onderhoudskosten	€ 3.511		
		Stelposten	€ 13.200		
Groen buitengebied	65605000	Diensten van derden	€ 1.195		
		Kapitaallasten	€ 99.400		
		Kostenplaats BOR	€ 100.668	€ 27.500	kappen bomen en knotbomen
		Onderhoudskosten	€ 34.050		
		Stelposten	€ 55.380		
Ecologisch groenonderhoud	65605100	Kostenplaats BOR	€ 99.595	€ 35.000	overschot budget
		Onderhoudskosten	€ 31.100	€ 30.000	overschot budget
		Stelposten	€ 8.069		
Visvijvers	65606000	Kapitaallasten	€ 12.070		
		Kostenplaats BOR	€ 5.495		
		Onderhoudskosten			
TOTAAL			€ 2.276.488	€ 348.500	

Bezuinigingen groenbeheer niet zijnde product Groen

FCL-naam	FCL-nummer	ECL	Benodigd budget	Besparing	Opmerkingen
Beheer wegen, straten, pleinen	62101000	Afvalverwerking en -verwijdering	*	€ 6.000	extensivering beheer bermen en zaksloten
		Onderhoudskosten	*	€ 41.000	extensivering beheer bermen en zaksloten
Reiniging openbare ruimte	62105000	Afvalverwerking en -verwijdering	*		
		Onderhoudskosten	*		
Ongediertebestrijding	67230001	Onderhoudskosten	*	€ 1.750	wijziging bestrijding bladluizen
Begraafplaats Zuidergaard	67241001	Onderhoudskosten	*		
Begraafplaats Erp	67241100	Onderhoudskosten	*		
Waterbeheer	62400000	Afvalverwerking en -verwijdering	*		
		Onderhoudskosten	*		
TOTAL			*	€ 48.750	

* *Benodigd budget niet aangegeven, omdat deze niet behoren tot product Groen (alleen raakvlakken met groenbeheer).*

Bijlage 8 Raadsbesluit en amendement

Gemeente Veghel

De raad van de gemeente Veghel,

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 17 april 2012;

gelet op het amendement nummer A3;

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet

Besluit gemeenteraad:

1. De bezuinigingen op groenbeheer te behalen volgens scenario 1: de komende vijf jaar verkleinen areaal en beperkte verlaging beeldkwaliteitsniveaus.
2. De begroting programma 11 Openbare werken te wijzigen op basis van scenario 1.
3. Het college te belasten met de nadere uitwerking van scenario 1 in een actueel groenbeheerplan.

Aldus bestoten in zijn openbare vergadering van 31 mei 2012.

De raad voornoemd

De griffier,

dr. W. Oosten

De voorzitter,

mr. I.R. Adema.

A3

Amendement

De gemeenteraad, bijeen in zijn vergadering op 31 mei 2012, gelezen het voorstel tot het vaststellen voorkeursscenario bezuiniging groenbeheer.

Gehoord de beraadslaging in de commissie R & M d.d. 24 mei,

Overwegende dat:

- De bezuinigingsdoelstelling op het groenbeheer € 350.000 is
- Dat bij de uitwerking van het voorkeursscenario's het beeldkwaliteitsniveau beperkt verlaagd wordt.
- Dat in het centrumgebied van Veghel en de begraafplaatsen blijven bij onderhoudsniveau centrum.
- Dat in 2007 de bomennota is vastgesteld, en in 2008 het beheersplan is vastgesteld.
- Deze aangaven dat dunning gewenst is om bomen voldoende ruimte te geven.
- De wethouder in haar beantwoording op vragen aangaf, dat verdeling over meerdere jaren van kappen van (knot)bomen vrijwel kosten neutraal kan geschieden.

Besluit:

Bij besluit gemeenteraad onder één wijzigen:

1. De bezuinigingen op groenbeheer te behalen volgens scenario 1: de komende vijf jaar verkleinen areaal en beperkte verlaging beeldkwaliteitsniveaus.

De indieners

namens het CDA Willy Bekkers

namens DDB Cor v d Aa

namens Hart voor Veghel Harry v Boxmeer

Aangenomen in de
Gemeente Veghel
De griffier: W. K.O.
raadsvergadering van
31 mei 2012

Gemeente Veghel

Algemeen bezoekadres

Stadhuisplein 1
5461 KN Veghel
14 0413

Algemeen postadres

Postbus 10.001
5460 DA Veghel

www.veghe.nl